ČÍSLO 41. (836)
Praha, dne 10. října 1941

K 1.20

Hvězda

českých paní a dívek

Tvář ve stínu

nový krásný román spisovatelky MARIE BLAŽKOVÉ o bolestech mateřství začíná již v tomto čísle.

Foto Lukas.

Vůdce u svých vojínů. Vůdce a nejvyšší velitel branné moci zdraví na své projížďce po frontě zraněného vojína.

Melantrich, Praha — Foto Heinrich Hoffmann, Berlin

Zástupce říšského protektora. SS Obergruppenführer a generál policie Reinhard Heydrich vchází v doprovodu státního tajemníka SS Gruppenführera K. H. Franka do pražského hradu.

Melantrich, Praha — Foto Ceps

Zastupující říšský protektor SS Obergruppenführer generál policie Heydrich přijal 30. září v přítomnosti SS Gruppenführera státního tajemníka K. H. Franka (na snímku vpravo v popředí) státního presidenta dra Háchu.

Melantrich, Praha — Snímek Aktualita-Foto Ceps

Trosky sovětského bombardovacího letadla, sestřeleného protiletadlovým dělostřelectvem.

Melantrich, Praha — Foto Heinrich Hoffmann, Berlin

ŽIDÉ V ZÁKULISÍ

V současném zápase, největším to konfliktu, jaký světové dějiny znaly, chtějí brát svou velkou úlohu, zdaleka nepřiměřenou jejich významu a počtu, také židé. Oni to byli, kteří veštvali západní státy Evropy do války proti Říši a oni to jsou, kteří dosud v Anglii i v Americe — a zejména ovšem v bolševickém Rusku — ovládají otěže vlád. Že při tom nesledují blaho a prospěch národů, které vedou, nýbrž jediné a především svůj osobní prospěch, je na bíle dni. Avšak židovští plutokraté se nechtějí spokojit pouze tím, že by svou záchranu vykupovali obětmi národů, které se ještě nezbavily jejich jha. Pokoušejí se prostřednictvím londýnské propagační centrály, kterou zúplna mají v moci, ovlivňovati všechny evropské národy vůbec a nabádají je k šíleným podnikům. Ať se mluví z londýnského rozhlasu kteroukoli řečí, česky nebo německy, rumunsky nebo francouzsky, vždycky je to Žid, kdo přednáší nebo to byl aspoň Žid, který nařídil, co se má mluvit. A je tragikomické, jestliže chtějí vyvolávat v národech šovinistické pudy právě tito Židé, kteří celým svým založením byli vždycky a všude internacionalisty a tíhli z největší míry buď k sociálně demokratické internacionále nebo přímo ke komunismu. Dnes svlékají rudé kabáty a vlastenčí. Chce-li příklad, není třeba jíti daleko: Žid Laušman, který je pánem české relace v londýnském rozhlase, byl sociálně demokratickým poslancem.

Nebyli by to ovšem Židé, aby svůj program odboje neprováděli židovsky mazaně. Všechny akce, které si vymyslili, aby postihli Říši, zaměřili tak, aby práce i odpovědnost za ně spadla nikoli na Židy, nýbrž na český lid. V tom je Londýn opatrný a volí prostředky takové, aby bylo zaručeno, že Židé nebudou postiženi. Jenže v tom se židovská propagační centrála londýnská zmýlila a jestliže odpovědné úřady Říše zavedly povinné označení Židů v celé Říši žlutou Davidovou hvězdou, je to odpověď za skutky, kterých se zezadu dopouštějí židovští soukmenovci z britského rozhlasu. Židé také nezůstali nepotrestáni a je zřejmo, že se ví velmi dobře, kdo je protivníkem Říše na druhé straně lamanšského průlivu. A dokonce se to i velmi výmluvně prozradilo, když v předvečer označování zdejších Židů žlutou Davidovou hvězdou věnoval cizí rozhlas „utrpení“ zdejších Židů dlouhé říkání a ubezpečoval je, že se jim to jednou všechno vynahradí. To je arci podivná spravedlnost: českým lidem, dělníkům i úředníkům, veřejným zaměstnancům i podnikatelům, se dávají rozkazy, co mají dělat, aby poškodili Říši, aniž se jim za to slibuje cokoli. Kdežto po Židech se nežádá nic, ti nebyli vyzváni k žádné podvratné akci — a za to se jim slibuje, že budou jednou za své utrpení odměněni. Není v tom kus drzosti?

Označení Židů umožňuje, aby byli odkázáni do mezí, za něž patří. Už nebudou chodit nakupovat kdy a jak se jim zlíbí, nemohou přestupovat nařízení o jízdě tramvají a o chůzi v zakázaných okrscích, nemohou se cpát mezi arijce a krmit je výmysly svými či londýnského rozhlasu. Nyní každý ví, že má před sebou Žida a ví také, jak se podle toho zařídit.

FRAM.

Zpravodajství z Říše

Věda ve službách práce

Povolání ženských vedoucích říšské pracovní služby náleží k těm povoláním, jejichž vývoj je nejúžeji spojen s budoucností nového Německa. Ve všeobecné výstavbě otvírají se též pro německou ženu nová pole činnosti, zejména v národní výchově a v sociální péči.

Uprostřed práce ženské pracovní služby působí vedoucí tábora; ta udržuje těsný styk s pracujícími dívkami a rodinami. Jest pověřena vedením pracovnic nebo výchovných sil ve skupině, v okrese a ve škole. Vedoucí tábora přináší do své práce vřelou lidskost, plné porozumění, pevnou ruku a moudrý životní praktický smysl, jak toho vyžaduje život tábora.

Být vedoucí znamená být zároveň kamarádkou a vychovatelkou. Jako kamarádka má vedoucí ve styku s dívkami porozumění pro radost a potřeby všedního dne, radí dívkám a získává si jejich důvěru. Jako vychovatelka určuje dívkám cíle a pomáhá jim těchto cílů dosáhnout.

Vzdělání a zkušenosti — pokud si jich ženská vedoucí sama již s sebou nepřináší — dají se získat v říšské pracovní službě samé. V táboře a ve školách říšské pracovní služby rozvíjí se výchova, odpovídající mnohostranným požadavkům táborového života a propůjčuje vedoucí stále větší vědomí odpovědnosti.

Avšak i mimo tábor jsou ještě pole působnosti, podmiňující zvláštní vzdělání. Tak je třeba zvlášť nadaných vedoucích pro odbornou činnost věcných pracovnic a učitelek. Říšská pracovní služba má velkou potřebu odborných sil, zvláště akademiček; na předních místech jsou vesměs lékařky a právničky, učitelky národopisu a tělovýchovy, národohospodářské pracovnice a architektky interiérů. Kdežto část vedoucích přináší do pracovní služby již ukončená studia, ostatním umožňuje se výchova podle zvláštních ustanovení. Tak na př. pořádá se běh na Schillerově universitě v Jeně (Jena) pro 35 ženských vedoucích, kterým se poskytuje možnost naslouchat přednáškám z oboru biologie, rasové hygieny, filosofie, filologie a hospodářských věd. K tomuto běhu přidružuje se jiný, věnovaný hudební výchově a hrám; běh, věnovaný lidovýchovné praksi, důležité pro pracovní činnost v NS, lidové péči, v péči o mládež a pro pomocnou službu v závodech, zakončuje tuto výchovu.

Také cíl vysokoškolské výchovy sleduje nejen prohloubení odborných vědomostí, nýbrž i prohloubení zkušeností získaných v praktickém životě a zhodnocení poznatků. Usiluje o více, než jen o akademicky vzdělané odborné síly — usiluje o typ ženské vedoucí, která dovede vědu proměnit v živoucí praksi.

Mnohostrannost pracovního úkolu poskytuje vedoucí tábora možnost, aby rozvinula svou osobnost a své schopnosti. Má k ruce pomocnice, kterých může použíti a přeložit těžisko své práce směrem, který nejlépe odpovídá jejímu nadání.

Úkoly a ideje ženské pracovní služby sjednocují veškeré vedoucí této služby, lhostejno, na jakém místě. Jednota cíle je spojuje právě tak silně, jako jejich společné prostředí. Základnou veškeré práce vedoucích je životní forma tábora a plnění povinností k německé zemědělské hospodyni. (Ceps)

Nová kuchyně

Na správném použití koření závisí dobrá chuť jídla. Není-li příslušného koření, musíme obyčejně volit zcela jiný jídelní lístek. Vyživovací věda již dávno poukazovala na to, že můžeme používat místo ostrého, cizozemského koření našich domácích bylin a vlastního koření, jehož si musíme vážit pro jeho velký obsah vitaminů, pro minerální látky i pro léčivost. Nestačí však spokojit se jen na př. s pažitkou a petrželí, nýbrž musíme zkoušet i byliny, kterých jsme dosud neznali. Bereme napoprvé ovšem jen malé částky a při sestavování směseniny postupujeme opatrně. Teprve když jsme získali určité zkušenosti, můžeme se porštět dále a kořenit zase jen „podle chuti“.

Čerstvé lístečky a plody kopru používáme nejen k úpravě ryb, ale i masitých jídel, hub, salátu, omáčky, polévky a syrové stravy. Čerstvé lístky zahradní řeřichy jsou dobrým kořením na salát, bílé sýry, polévky a omáčky. Kmínu používáme do polévek, omáček, salátů, jakož i masitých a zeleninových jídel. Čerstvé i sušené lístky máty peprné hodí se jako koření k luštěninám a používáme jich i jako pomazánky na chléb. Čerstvými nebo sušenými lístky a kořínky libečku lékařského můžeme kořenit polévku, omáčku, salát i zeleninu. Čerstvé nebo sušené lístky meduňky — i její květy — bereme k masu, rybám, houbám, salátu, k zelenině a omáčkám. Čerstvé i sušené lístky rozmariny můžeme používat jako koření k masu, k drůbeži, salátu a omáčkám. Podobně lze užít šalvěje k masu, rybám a k salátu. U celeru nepoužíváme jen hlízy, nýbrž také čerstvého a sušeného listí této zeleniny, jež se hodí pro saláty, polévky a k syrové stravě. Čerstvá nebo sušená mařinka hodí se nejen jako koření do nápojů z ovoce, nýbrž také do sladkých jídel, do salátu a pečiva. Lístky a kvetoucí koření ysopu používáme čerstvé nebo sušené k okořenění polévek, omáček, pečeně a syrového jídla. Použití toho nebo onoho koření může mnohé hospodyni zprvu se zdát nezvyklé. Jakmile si však jednou zvykneme na jemnou chuť tohoto koření, budeme svého domácího koření používat stále více.

(Ceps.)

Vůdcovo Vedení a Výkony Velkoněmeckých Vojsk Vyzní Ve Velké Vítězství Ve Válce na Východě

V tom starém domě na Malé Straně…

Praktická soudnička

Je to půvabný starý dům. Průčelí do ulice je tak krásné, že se tam téměř každý zastaví a mnohý si řekne, že by v tak idylickém místě chtěl přebývat. Ale což kdyby viděl, jak je dům krásný s druhé strany! Dívá se do samých zahrad a malostranské zahrady jsou překrásné. Pro jejich kouzlo zapomene se i na to, že byt ve starém domě postrádá i ten nejnutnější komfort, který je dnes běžný téměř v každém modernějším činžáku. Oknem vidíme tu nejkrásnější poesii a snad proto nevadí, že jisté prosaické přístřeší jest hezky daleko přes pavlač. Nevadilo to ani mistru Sklenářovi, který obýval v mansardě rozlehlý atelier, z kterého se díval Pánu Bohu do oken, anebo na starého omšelého fauna, který si v zahradě pískal na šalmaj. V atelieru bylo plno krásných obrazů. Od rozkvetlých hrušní až k rudnoucímu psímu vínu, které na podzim zdobilo starou balustrádu. Obrázky šly někdy dobře na odbyt a jindy zase musily velmi dlouho čekat na vážného kupce. Podle toho také někdy byly prostředky a někdy také scházelo něco do úplného počtu. Schylovalo-li se právě ku kvartálu, musil i pan domácí počkati na činži.

Byt pana domácího je zařízen po starodávnu. Na stěnách samé tapety a nábytek z doby biedermayeru. Co to jen mohlo mistra sklenáře napadnout, že by si od něho mohl pan domácí vzíti moderní obraz k úhradě dlužného nájemného? To je přece čirý nesmysl pověsit divoký západ slunce od mladého malíře vedle uhlazených stínových obrázků, které tak pečlivě stříhala ruka zkušeného výrobce. Ale pořádek musí být a je nutno, aby si nájemníci zvykli přesně odvádět činži najednou a ne ve splátkách. Poněvadž již všechny snahy selhaly, vynašel si pan domácí nový prostředek, který bude jistě velmi účinný. Už nebude upomínat mistra Sklenáře, ani mu nebude vyhrožovat soudy a žalobou. Postačí vyjíti až do nejvyššího poschodí domu, které mistr Sklenář obýval a vzíti klíč od místnůstky, ke které se musí chodit přes pavlač. Ta dlouhá pavlač nevadí, protože pro krásnou vyhlídku a umělecké náměty je třeba mnoho obětovat z osobního pohodlí. Je však zlé, když je příslušenství zavřeno na sedm zámků a když nájemník ani od jednoho nemá klíč.

Byl proto mistr Sklenář velmi překvapen, když narazil na tuto neobvyklou a nepřekonatelnou překážku. Zavolal nejprve zámečníka a nechal si od něho zhotovit nový klíč. Byl přesvědčen, že tím je všechno vyřízeno a že je opět volná cesta k uzamčenému příslušenství. Jaké však bylo jeho překvapení, když druhý den zjistil, že se klíč již k zámku nehodí, poněvadž na dveřích toalety ocitla se nová závora a jiný zámek. Obrátil se proto na pana domácího se žádostí o vysvětlení. Nedostalo se mu však uspokojivých informací a bylo mu sděleno, aby buď doplatil činži, anebo ještě lépe, aby se vystěhoval. To se přirozeně mistru Sklenářovi nelíbilo. Přirostl mu příliš k srdci jeho útulný atelier v idylickém zákoutí. Rozhodl se proto, že se na celou věc přeptá a že své právo na volný přístup k příslušenství bude obhajovati třebas soudní cestou. A dozvěděl se, že má na to právo.

Podal proto k okresnímu soudu žalobu pro rušenou držbu svého nájemního práva k atelieru s příslušenstvím. V této žalobě pak uváděl, že uzavřel s majitelem domu nájemní smlouvu o pronájmu atelieru a příslušenství, k němuž se chodilo přes pavlač. Přes to, že dosud tento nájemní poměr trvá, majitel domu uzavřel na klíč příslušenství a zamezil mistru Sklenářovi k němu volný přístup. Tím porušil držbu jeho nájemního práva, které se vztahuje nejen na atelier, nýbrž i na příslušenství. O tom nabídl důkaz výslechem několika svých kamarádů, kteří se z vlastní zkušenosti přesvědčili o tom, jak je to nepříjemné, schází-li klíč k pavlačovému příslušenství. Ostatně ani pan domácí nepopíral tvrzení žaloby a jenom se hájil tím, že uzavřením záchodu chtěl liknavého nájemníka přivésti k rychlému doplacení dlužné činže.

Melantrich, Praha — Kreslila Mayerová

Usnesením rozhodl soud tento podivný případ. Dal úplně za pravdu mistru Sklenářovi a majiteli domu nařídil, aby ihned otevřel příslušenství přes pavlač a zaplatil ještě všechny útraty tohoto sporu.

V odůvodnění tohoto usnesení soud uvedl, že se skutečně pan domácí dopustil rušené držby nájemního práva tím, že zamezil svému nájemníku volný přístup k záchodu, který přece tvoří nerozlučnou součást nájemního objektu. To, že mistr Sklenář nedoplatil činži, nikterak nevadí a také to neomlouvá majitele domu. Tento by mohl nejvýše žalovati o zaplacení dlužného obnosu, anebo dáti z tohoto důvodu výpověď. V žádném případě však nesmí svého nájemníka rušiti v držbě jeho nájemního práva tak, jak se stalo odnětím klíče a uzavřením nezbytné místnosti. I to, co mistr Sklenář zaplatil zámečníkovi, pan domácí nahradil. Hrozila by mu totiž další žaloba o náhradu škody, kterou je svému nájemníku rovněž povinen. Pan domácí se proto zlobí a za sladkých zvuků hracích hodin bude ve svém bytě přemýšleti o nějakém jiném účinném a současně nezávadném prostředku, kterým by docílil přesné placení nájemného.

JUDr. Božena Pátková.

Mařenčiny otázky: „Mami, jsou na světě čerti a klekánice?“

Maminka učí Olenku svému nejoblíbenějšímu sportu: jízdě na kole. Foto archiv Hvězdy

NA PRAHU VELKÉHO ROMÁNU

Rozhovor s vaší oblíbenou spisovatelkou • Trampoty Marie Blažkové s Marií Blažkovou • Pohled do rodinného alba

Na prahu každého velkého románu je zvykem říci něco čtenářům o jeho autoru či autorce. Ono to jde nejlépe po prvé, kdy všechno co řekneme o neznámém autorovi je nové. Ale co říci nového o paní Marii Blažkové, naší milé autorce, která Hvězdu a její početnou čtenářskou obec už tolikrát obšťastnila novým románem a kdy jsme my při všech těchto příležitostech dali vám všem nahlédnout do soukromí této oblíbené ženy. Všechno už o ní víme my i vy. Že se stará o domácnost, že umí dobře vařit, že pečuje o své dvě roztomilé dcerušky skoro vědecky, protože je z kantorské rodiny, že umí hrát na klavír a ráda jezdí na kole, že má ráda makové koláče, že, že, že . . . a tak bychom mohli ještě dlouho opakovat co už víme. A tak jsme si dnes vybrali trochu matrikové téma. Vyptávali jsme se na dívčí léta Marie Blažkové (manžel při tom právě nebyl!), povykládali si o jejích veselých trampotách s nynějším jménem a také trochu o novém románu „Tvář ve stínu“, který začíná v dnešním čísle. A provázíme to několika snímky z rodinného alba. To se přece ukazuje návštěvám. Nuže, myslete si všichni, že jste hosty paní Marie Blažkové, která vám za chvilku předloží to nejlepší co má: svůj nový, krásný román. Užijte ho v pohodě!

Otázka, která hodně zajímá čtenářky: je Marie Blažková Vaše skutečné jméno nebo pseudonym?

Je to moje jméno. Marie mne křtili v starojickém kostelíčku pod Beskydami a za Blažkovou jsem změnila Böhmovou při provdání. Pseudonymů jsem nikdy nemilovala. Jenom jako studentka jsem psala básně, na které jsem se podepisovala Mirko Jordán. Ale na štěstí ty básně nebyly nikdy předloženy veřejnosti a tak jsem doopravdy pseudonymu neužívala. Kromě toho bych si pro pseudonym byla našla jméno méně obecné než to své, které mně leckdy nadělá dost potíží.

Řekněte nám něco o svých potížích!

První byla hned, když jsem se provdala a dostala do Tábora. Podle posledního táborského adresáře tu bylo včetně mne 9 Marií Blažkových, z nich dvě jsme měly muže stejného titulu a poštu nám nosil týž listonoš. Každou chvíli byla moje korespondence u té druhé paní a její u mne, než se naši známí naučili psát na adresu i čísla domu. Jednou u nich ležela celý den moje telefonní výzva „na ihned“ pod dveřmi, protože byli na výletě. – Rostla jsem u Ostravy a v ostravských časopisech jsem své první práce uveřejňovala. Najednou jsem dostala poštou několik gratulací z Ostravy k úspěchu své hry „I člověk spravedlivý“, kterou hrálo Městské divadlo v Mor. Ostravě. Musila jsem pátrat, jak jsem k nim přišla, protože jsem hru takového jména nenapsala – i vyšlo najevo, že spisovatelka Marie Příleská, autorka hry, se jmenuje také Marie Blažková a lidé si to prostě popletli. – Také jsem dříve o prázdninách přednášívala v ostravském rozhlase, který mne najednou překvapil smlouvou na nějakou výchovnou přednášku, o níž jsem neměla potuchy. Zase vyšlo najevo, že smlouva patřila slečně Marii Blažkové, učitelce odněkud z Rožnovska. – Jedna známá mně zase letos oznámila, že mne našla v seznamu lázeňských hostí luhačovských, jako spisovatelku z Prahy. Tedy ta dáma v seznamu jsem také nebyla já, protože jsem své prázdniny trávila celé na březích Dřevnice v Otrokovicích, u maminky, kde jsem vždycky tak šťastna, že se odtud kromě kratičkých výletů po okolním příbuzenstvu ani nehnu. – Ale vrcholem zmatků bylo, když letos na jaře vysílal pražský rozhlas mou veselohru „Společnice pro onen svět“ a jednu z hlavních úloh mluvila herečka Marie Blažková. Autorka Marie Blažková – hraje Marie Blažková – samozřejmě mne nato plno lidí zastavovalo s poznámkami asi jako: Cože jste se teď dala na hraní? A víte, že jsme v tom radiu váš hlas vůbec nepoznali? – Ale jeden z mých známých tvrdil určitě, že můj hlas ihned poznal. – Tak nevím, jestli mé jmenovkyni, herečce paní Marii Blažkové, která hrává také do filmu, zase říkali její známí: Cože jste se teď dala na psaní?

A co nám povíte o svém novém románu?

Raději ne mnoho. Mluvím ke svým čtenářkám nejraději románem samým. Jenom to, že jsem ho psala mnohem déle, než své dřívější, že po prvé jsem umístila část děje do jižních Čech, v kterých jsem našla druhý, milovaný domov. A že jsem se v něm snažila vyjádřit jednu z nejbolestnějších stránek ženství: mateřství žen, které mají nemocné děti. Ale už tím vlastně prozrazuji víc, než jsem chtěla.

A ještě otázka, která vyplývá při vzpomínce na Oči pod závojem: jaký bude konec románu?

Ach – jaký by to byl autor, aby vám honem vyzradil, jestli se Ondřej s Kamilou na konec vezmou – tím asi myslíte ten dobrý konec? – To je však sporné, jestli dobrý konec znamená vždycky svatbu – nechejte to rozhodnout čtenářkám!

Matka Marie Blažkové, paní Vilma Böhmová, milovaná „stařenka“ spisovatelčiných dětí.

Druhá stařenka, paní Olga Blažková, se spisovatelčinými dětmi.

ČTĚTE TVÁŘ VE STÍNU

Tvář ve stínu

román

Marie Blažková

1.

Potkali se na rohu před Kamiliným obydlím.

Kdyby nebylo od rána hustě pršelo, byla by Kamila přísahala, že tu na ni čekal. Ale takto . . . Lilo celý podzim, lilo celé vánoce — teď už byl den před Silvestrem a všude bylo tak vlhko, jako by už nikdy sucho být nemělo. Místo sněhu deště, místo mrazu drsné, sychravé dni, samé mokro. Byl by musel být blázen, aby si tady nechal promokat ramena a téci stružky s klobouku za límec — ostatně jistě ani nemohl vědět, že byla celé odpoledne u holiče a že se bude vracet právě v tuto chvíli, kdy se už v ulicích malého města setmělo a na rohu se rozsvítila elektrická lampa.

Bylo to tedy jistě jenom docela obyčejné setkání, jako se potkávali celých deset let, co byl ženat a chodil domů ulicí okolo jejich domku. Nikdy spolu při takových setkáních nemluvili, vždycky to byl jenom jeho němý pozdrav, hluboké smeknutí klobouku a její plaché poděkování rovněž němým pokynem hlavy. Píchnutí kdesi hluboko u srdce, které vždycky provází setkání dvou lidí, kdysi pro sebe mnoho znamenajících, nebylo na venek vidět, a v poslední době už ho ani u Kamily nebylo. Mohla tedy docela klidně jít dál i dnes, beztoho spěchala, aby vlhkost ulice nezničila to, proč seděla čtyři hodiny u holiče.

A přece uvázla krokem, jak se zastavil těsně před ní. Stála proti němu s lehkým mrazením v zádech z pohledu očí, které kdysi milovala, hltala očima známé gesto, kterým sňal klobouk s hnědých vlasů a po prvé po těch letech uslyšela i známý hlas: „Dobrý večer!“

Už tehdy to byl vždycky jeho pozdrav. Nikdy neříkal: poklona nebo máúcta jako ostatní hoši. Dobrý večer, říkal vždycky v tom jediném bláznivém, horoucím létě. Při tom se mu zaleskly zuby ve rtech, tehdy tak mladých a svěžích, které Kamilu horoucně líbaly uprostřed spících voňavých luk nebo ve stínu domovních dveří, když se vraceli. Kamile poplašeně bilo srdce vždycky už při tom pozdravu — jako teď! — přistihovala se s hrůzou, kdy už je to leta pryč, je vdána a dokonce bude brzy maminkou — maminkou!

Našla svoji rovnováhu, vzpřímila se v ramenou a pomalu se v srdci místo poplašeného tlukotu rozlézal starý vzdor, který ji po léta nutil dělat všecky kroky tak, aby právě on cítil, že už pro ni nic neznamená, naopak, že je velmi šťastna; že je proti němu, okolo něhož se opřádá tolik nevysvětlených historií, vlastně ve veliké výhodě.

„Dobrý večer,“ řekla lehce a jistě a usmála se. „Že to budete zrovna vy, koho potkám na posledním kroku odsud —“

„To schválně,“ přiznal. „Čekám tu už hodinu.“

Tedy přece — zachvělo se zase poplašeně Kamilino srdce, zatím co ústa říkala s líčeným udivením: „Jak jste mohl vědět —“

Ondřej se trpce usmál: „Odjakživa tady jeden o druhém všecko ví, divím se, že byste si toho nebyla vědoma. Z lékárny k holiči je pět kroků a do holírny je vidět z ulice. Tři lidé, kteří šli od doktora rovnou k nám, řekli, že sedíte uvnitř. Paní Hrabová — říkali. Už je odstěhovaná — je tu dnes naposled, večer odjíždí — dělá se hezkou pro manžela.“

„To vám bylo jistě dokonale lhostejné“, usmála se Kamila lhostejně.

„Vidíte, že nebylo — když tu už hodinu na vás čekám.“

„V tom dešti je to skutečně obdivuhodné!“

„Nemohl jsem podplatit svatého Petra, aby mně přečaroval déšť na měsíční večer. Neznám se ani s dvanácti měsíčky, aby si z protekce na okamžik přesedli u svého ohně a vyměnili úlohy, aby se mně pro to poslední setkání s vámi vykouzlil máj. Musel jsem se spokojit s tím, co je.“

„Bylo to tak nutné?“ zeptala se Kamila tiše.

„Zítra tu už nebudete —“

„Tak to nemyslím —“ zmátla se Kamila. „Myslím, jestli to bylo nutné, abyste na mne vůbec čekal. Vždyť jsme vlastně všecko domluvili už dávno — celá léta přece —“

Mlčel chvíli, potom řekl s lehkou nervosou: „Jsem dokonale mokrý, Kamilo a tobě vlhnou vlasy, které ti asi pracně dlouho natáčeli. Tvůj vlak jede za dvě hodiny — dej mně je!“

Namítla plaše, raněna jistotou, s jakou se vrátil k dávnému tykání: „Co byste si s nimi počal?“

„Pozvu tě někam do sucha a tepla, kam budeš chtít. Do kavárny, k cukráři —“

„Byly by z toho hezké řeči,“ usmála se trpce Kamila. „To by bylo sousto pro všecky, zase nás po letech vidět pohromadě, víte sám, co je malé město —“

„Sedm hodin večer je doba, kdy večeří lidé i na malém městě,“ namítl skoro prosebně. „Ostatně odjíždíš daleko a na vždycky a mně jsou lidské řeči lhostejny — prosím tě —“ doložil měkce a Kamila náhle viděla jeho tvář ve světle pouliční svítilny, unavenou, se zvláštním trpkým rysem okolo úst. Bez své vůle byla náhle zachvácena soucitem. Konečně měl i pravdu. Večeřet musí i ona, pojede skoro celou noc a až přijede, bude první otázka Pepova: jedla jsi pořádně — aby maličké netrpělo . . .“

Náhle v ní zase vzkypěl pocit vlastního štěstí a převahy nad tím, kdo tu stál před ní. Má-li někdo štěstí plné ruce, nemůže ho dát kousíček druhému, když o to tak prosí? Zasmála se a řekla lehce: „Máte pravdu. Jenže, čekal-li jste už hodinu, můžete počkat ještě deset minut, za tu dobu budu právě hotova a jsem ochotna jít na tu večeři. S podmínkou —“

„No?“

„Že nejsem váš host, platím si sama. A s další: že mně nebudete tykat. Jsem vdaná žena —“

„Vím to až příliš dobře.“

„Souhlasíte s podmínkami?“ ptala se žertem.

Kývl.

„Tedy na shledanou!“ zasmála se Kamila tiše, odběhla ke schůdkům svého bývalého domova a odemkla dveře. Ohlédla se — stál dosud na rohu, dívaje se za ní. Tehdy byl vysoký, hubený chlapec, sám se smával, že mu kamarádi na studiích říkali pečírvosk. Teď nebyl hubený, měl statná, široká ramena, na kterých ležel promočený nepromokavý plášť s límcem, zvednutým až ke krku. Pološiroký velurový klobouk byl tak mokrý, že jeho jemný vlas se slepoval v chumáče a střecha schlíple klesala dolů, v pravidelných intervalech s ní kapala voda.

Jak vypadal uboze a nešťastně — dělal to jenom ten déšť? Ba ne, vždyť byl i kolem očí, na nichž ležela těžká víčka, samá vráska. Ale ty oči, tak tmavě šedomodré, že s počátku každý byl jist jejich černí, oči s kontrastujícím, modravě lesklým bělmem, byly stále stejné. Jako kdysi . . .

*

Ba ano, kdysi ty oči všecky dívky z města milovaly. Přišel sem jako hezký, vzrostlý hoch, který právě dokončil lékárnická studia a dostal se na praksi sem. Měl svůj stálý příjem, postavení, vzdělání, byl živý a hezký hoch, inu, byl to, čemu se na malém městě říká partie. Všude tam, kde měli dcerky na vdávání, byl proto vítán. Samozřejmě i u Kamiliných rodičů. Jí bylo tehdy osmnáct let, byla jedináček, hezká, vytáhlá holčička s bohatými, zlatěplavými vlasy. Rodiče žili oba, otec úředník spořitelny, matka sama bývalá úřednice s malou pensí. Po svatbě měli hocha, který však brzy zemřel, bylo mu sotva pár týdnů, Kamila přišla potom po delší pause a byla úměrně tomu chována, až rozmazlována. Měli hezký domek v nové městské čtvrti, s malou květinovou zahrádkou vpředu a zeleninovým záhonem vzadu, lidé mu říkali vila a přidávali k tomu: což tam, tam budou peníze! Kamila byla štíhlé, chytré děvče, lehce se učila, ale o žádných studiích rodiče nechtěli slyšet, protože střední školy v městě nebylo a dát ji z domu, k tomu by se nebyli odhodlali. Vychodila proto čtyři třídy měšťanky a rodinnou školu. Jediné vyžebronila: hodiny řečí, ke kterým měla zřejmý talent. Ovládala jakž takž tři v těch osmnácti letech, hrála klavír a pohrávala si se srdci studentíků, kteří na ni psali básně, když se tloukli vlakem do krajského města do gymnasia a zpět. Kamila se nechala obletovat, aniž si sama zadala. Studentíci jí proto začali uraženě říkat princezna. Jejich maminky k tomu trochu jízlivě dokládaly, že asi na prince také čeká.

Nečekala; zamilovala se celým srdcem do hezkého Ondřeje, který se najednou v malém městě zjevil. Byli věkově osm let od sebe, tak zrovna se k sobě hodili, i výškou — takže i nepřátelé, zejména maminky dcerek, které to v němém konkurenčním zápolení o Ondřeje prohrály, to musely uznat.

Viděli se každý den ode dne, kdy se potkali prvně v kvetoucím červnovém večeru. Od té chvíle si Kamila po každé olízla hořící rty a poopravila účes, musela-li jít podloubím na náměstí okolo lékárny. Ondřej tam sice měl plné ruce práce, ale přece měl čas vzhlédnout a usmát se na hezké děvče, které tam vrhlo plachý pohled. Líbil se jí jako nikdo — nosil černý plášť, nad kterým svítila bílá skyrna límce a výš se matně bělala tvář pod hnědými vlasy. I když bylo v lékárně temněji, protože okna vedla do podloubí, byla mýlka s panem lékárníkem vyloučena — to byl totiž malý, starý, tlustý pán, který většinou seděl před podsíňkou na slunci, vyhříval své revma a strašně se zajímal o všecko dění na malém městě.

Když přišel hezký Ondřej večer za Kamilou, nemíval už černý pracovní plášť, ale huňaté anglické šaty, letně světlé a zase se Kamile tak líbil; k lásce tu přistupovala i pýcha, že je to zrovna ona, za níž přišel, ačkoliv je tu dost jiných děvčat, možná hezčích i bohatších. Zpočátku ani nechodili sami, ale ověšení houfem Kamiliných kamarádek a jejich studentů. Ale láska je vynalézavá a tak si Ondřej vždycky svoje děvče odvedl. Vodil ji třeba jako domů, dostali se opravdu až do uličky, kde bydlela, do uličky skoro stejných zahradních domků, která celá voněla mathiolou, růžemi a fialami. Ale nebyly to ony, kdo zpíjel Kamilinu mladou hlavu, byl to Ondřejův huňatý kabát, který do sebe vpil pachy všemožných prášků, vodiček a mastí, těžkou, pro Kamilu úžasnou vůni lékárny, s kterou sousedil Ondřejův pokojík. Na metry daleko Kamila Ondřeje po té vůni ucítila a doma jí také s úsměvem říkali: čichneš apatykou, děvče!

Byla to veliká láska, prudký, spalující, úžasný cit. Kamila zářila láskou, rozkvetla, celé dni si zpívala, zpitá láskou, šťastnou, opětovanou láskou. Chodívali za město, do spících luk, po voňavých mezích. Kamila věděla, město jenom tušilo a shovívavě se usmívalo nad častými zastaveními všude, kde už nebylo zvědavých očí, jenom dvojí, mladá, žhavá náruč, dvoje hořící rty v nekonečných polibcích, posvěcujících každou zaprášenou silnici, osamělý strom, šípkový keř nebo pěšinu v lukách. Nikdo na to nic neříkal, když — podle termínu v městě obvyklého — Ondřej se za svou lásku nijak nestyděl — naopak, chodil Kamilu doprovázet až k domu, u domu na ni večer čekal a chyběl jenom krůček, aby chodil i do toho domu jako uznaný ženich.

Ten krůček ale právě nebyl nikdy uskutečněn. Město, které říkalo, že není důvodu, proč by taková mladá, prudká láska neskončila svatbou, náhle bylo postaveno před fakt, že tu důvod byl a že se ti dva nevezmou.

Když se totiž krásné a vášnivé léto chýlilo k podzimu, Ondřej náhle večer nepřišel. Nikomu nic neřekl; Kamila marně čekala v nejhezčích šatech u zahrádky a šla spat nešťastná, když byla noc a bylo jisto, že nepřijde. Na druhý den nesvítila ani bílá skvrna límce nad černým pracovním pláštěm za skly lékárny; za pultem obsluhoval staromládenecky mrzutý pan lékárník. Ondřeje nebylo. Za nic na světě by tam Kamila nebyla šla sama, ale našla se obětavá kamarádka, která při koupi žvýkacích gumových bonbonů prohodila nevinnou otázku, kde je pan asistent. Pan lékárník pokrčil vyhýbavě rameny a řekl suše: „Telegram — náhlá dovolená — on se zas vrátí.“

Také se vrátil — ale ne sám. Ženat.

Ah, to bylo pro Kamilu zlé!

Ve větším městě by se to bylo možná ztratilo, ale v malém ne.

Kdekdo tady o té lásce věděl. Ne všichni jí přáli, ale byli aspoň shovívavě milosrdní. Teď se však karta obrátila. Proč se v takových případech, kdy se děvče rozejde s hochem, obrátí lidská zášť proti tomu děvčeti? — Večer před Ondřejovým odjezdem přece ještě spolu byli, byl ji dokonce vyprovodit a — to víte! — A teď toto!

Najednou přijel, v krásném zářijovém podvečeru s dohasínajícím západem slunce; šel od nádraží zavěšen s drobnou, přeštíhlounkou ženou, která je bledá jako světice, má něžnou tvář a v očích poplašený, skoro úpěnlivý výraz. Kolem úst zvláštní rys, něco mezi hořkým úsměvem a strachem z ublížení — úplná pápěrka. Na vysokém Ondřejovi zrovna visí, zatím co on zdraví a plaše pozdravuje známé. Uhýbá očima, kde může, vůbec se nedívá směrem ke kašničce uprostřed náměstí, u které jako obyčejně stojí hlouček děvčat a mezi nimi jedna vysoká, plavá a hezká — vůbec se tam Ondřej nepodíval a přece by mohl naprosto přesně popsat, jak je v tom hloučku děvčat náhlé, užaslé ticho, jak se všecky zraky točí po té vysoké a hezké Kamile, která tu stojí náhle jako na pranýři, bledne až je zsinalá a svírá křečovitě rty. I Ondřej tak bledne a svírá rty, ale je muž. Zatím co Kamila ustupuje zpátky a jako raněná opírá se o kámen kašničky, aby nepadla, jde Ondřej pevně, podpíraje malou, něžnou bytost, jde i dost rychle, jako by už chtěl být s dohledu těch dívčích očí u kašničky.

„To vyšetřím,“ řekla však právě v kruhu těch děvčat malá blondýnka, táž, která se byla v lékárně zeptat po Ondřejovi. Možná, že to bylo ze zájmu o někoho, na koho si sama brousila malé dravčí zoubky za růžovými ústy, možná že opravdu ze zájmu o zsinalou kamarádku. Než ji mohl někdo zadržet, vyběhla z kruhu děvčat a rozběhla se střemhlav po náměstí, předešla mladý pár, náhle však klopýtla a padla na kolena zrovna před mladou dámu, div ji nestrhla současně s sebou.

Mladá dáma se polekaně zastavila, blondýnka se zvedla se země se strašnými omluvami a ruměncem studu, omlouvá se, ale neodchází, naopak, obrací se k Ondřejovi a vyráží překvapené: „Jej — pane asistente — to jste vy —“

Útok je příliš zřejmý a nerafinovaný, ale Ondřej ani tady nemůže couvnout a tak

bledý, ale nerozpačitý říká dámě vedle sebe: „Ty dovolíš, Eli — to je slečna Věra, moje známá a naše častá zákaznice, a to je, slečno Věro, moje paní.“

„Těší mne — gratuluji —“ vypískla blondýnka v úžasu a překvapení teď docela nelíčeném. Potřásla podanou rukou, tak slabounkou jako ruka dítěte a než se mohla mladá paní vzpamatovat, byla pryč, zase zpátky, jako by asi zapomněla na příčinu a směr svého předchozího spěchu.

A ovšem novinu hned vysypala děvčatům u kašničky, takovou novinu, že nad ní všecky zůstaly bez dechu, ani si v prvé chvíli nevšimly, že se z jejich středu ztratilo štíhlé děvče a zmizelo do postranní uličky k svému domovu s rozbitým srdcem a popleněnou duší, s úplnou hrůzou z příštích chvil, kdy bude muset doma přiznat svou největší prohru.

To už nikdo nevěděl, že v chodbě lékárny, za dveřmi, které se zavřely za mladou dvojicí, řekla rozechvěně útlounká žena: „To byla ona?“

„Ne,“ odpověděl jí její muž.

Křehké prsty se zalomily do sebe a malá ústka s hořkým rysem šeptla: „Škoda — na tuto bys byl třeba zapomněl. Ale na tu druhou?“

Nikdo to nevěděl, v městě se jenom ještě téhož večera rozkřiklo, že Ondřej je ženat. Všichni myslili na Kamilu; ti, kdo jí přáli, se zaraženě ptali: jak to? — a ti, kdo nepřáli, měli aspoň příčinu se škodolibě zasmát, zejména maminky, které si říkaly s jakýmsi uspokojujícím zadostiučiněním: zaplať pánbu, že to nepostihlo tu mou holku!

Kamila to všecko věděla a pokoření jenom zvyšovalo její zoufalství.

Na každém kroku musela potkat někoho, kdo se zlomyslně usmíval. A být doma? Tam byly uplakané oči matčiny a svraštěné obočí otcovo, i když se taktně o celé prohře nemluvilo. Ale aspoň nikdo nic nenamítal, když se Kamila vytasila s přáním odjet, ještě teď, a pryč, daleko, do ciziny. Všude se najde prostředí, kde se může člověk, jazykově nadaný, trochu zdokonalit. Nikdo nic nenamítal, ani maminka, když balila dceřiny kufry, ani otec, když na to přání uvolnil část věna — však si dcerka může potom odbýt zkoušky a zase to dostane zpět.

Kamila tedy odjela a oba rodiče zůstali sami, ranění staří lidé; museli se spokojit občasnými dlouhými dopisy a častějšími lístky, na kterých psala dcerka, jak se má, co viděla, jak pokračuje; ale nikdy tam nebylo: co dělá domov a lidé v městě?

Byli by toho dost věděli pro ni zajímavého, ale nenapsali.

Toulala se jim tak dva roky, aniž ji zavolali, udělali to teprve, když onemocněla matka. Kamila se vrátila, ale nikdo o ní skoro nevěděl, dřela ke státnicím a udělala dvě s vyznamenáním krátce po sobě, jenže druhé vysvědčení přinesla k lůžku maminky už umírající. Byla to jaterní nemoc, ale lidé ovšem řekli, že se stará paní utrápila nad dceřiným neštěstím.

Hned nato onemocněl otec, nastaly svízelné cesty po nemocnicích, dvě těžké operace po sobě, bezvýsledně. Kamilin citový život prohloubila blízkost smrti. Dva roky nesvlékla černých šatů a z procházek znala jedinou cestu: na hřbitov. — Otcova nemoc pohltila značnou část úspor, beztoho ztenčených Kamilinými cestami po cizině a pobytem v Praze. Bylo nutno myslet na život. Nechybělo moudrých rad: pronajmout domek a nechat si jenom malé podkroví, nebo jít někam za spo-

churava a Ondřej se nikdy neusmíval. Rozpadly se i pověsti, které se vyrojily hned v začátku manželství, že si takovou chudinku vzal Ondřej určitě pro peníze. Snad byly ty pověsti trochu potvrzovány tím, že byl mladé paní dovezen krásný nábytek, drahé piano, originály slavných mistrů, perské koberce a co všecko ještě. — Ale pomalu se z toho bohatství začalo slevovat. Bydlí prý sice krásně, ale jinak se vychází jenom s příjmem pana asistenta. Někdy prý přijdou mladé paní peníze poštou, ale ty se ukládají zvlášť tak jak přijdou.

Všecko se na malém městě vědělo a všecko se doneslo ke Kamiliným uším, i když to jen zraňovalo a nestála o to.

I to se dozvěděla, co by jí byli mohli napsat ještě rodiče do ciziny, jak se krátce po svatbě mladá paní roznemohla, nějaký záchvat, udělalo se jí špatně, ale ne tak, jak by se bylo u mladé paní předpokládalo a o čem by byly vdané ženy shovívavě řekly: jak by ne — to je brzy po svatbě každé špatně! — Ne, ne — nic takového — žádné děťátko. Nějaké těžké mdloby nebo bezvědomí — našli se svědkové, kteří viděli v noci běžet pana Ondřeje pro lékaře, potom do lékárny. Od té doby se také v malém domku na konci ulice objevila stará, nemluvná služka, která mladé paní tykala, byla proto jistě ještě z jejího domova. S nikým žádných řečí nevedla, hleděla si svého a opatrovala paní s velikou láskou. Každý proto uvěřil, že ji vychovala místo její brzy zemřelé matky. Od té doby se také z domku nic nevyneslo. Klepy, kterým vyschl proud, také brzy utichly a konečně mělo malé město jiné starosti, jiné svatby, pohřby a křtiny. Těch křtin se u mladých manželů nedočkali. Naopak — to už byla Kamila dávno sama, už si i smutek odbyla, když Ondřejova žena z města zmizela. Náhle; mluvilo se o autu, které v noci odjelo od domku a od těch dob ji nikdo neviděl. Psával na její adresu do nějakého ústavu, snad sanatoria a odtamtud mu také chodily dopisy, v ústavních obálkách se strojem psanou adresou. Místo příjmů byl to teď Ondřej sám, koho vídali nosit šeky na poštu. Pokud ještě někoho v malém městě zajímal ženatý a v poslední době naprosto uzavřený, nemluvný člověk, říkalo se o něm, že sešel. Že je sice stále v práci přesný a že vlastně všecko vede sám, je pravá ruka svého šéfa, který na něj nakládá pomalu všecku odpovědnost. Ale osobně že na sebe nic nehledí, že měl dokonce jednou špinavý límeček, že jeho zimník je už hodně odřený, o stuze na klobouku ani nemluvě. Zkrátka, nehledí na sebe, ženu nemá doma, a stará služka všecko nezmůže. To má z toho rychlého ženění se — však bylo dost příhodných děvčat tady — a veřejné mínění, právě v mezích, pokud ještě město zajímal — se obracelo proti němu.

Kamila už v tom otupěla. Původní vášnivý cit, strašně tehdy raněn, pomalu vyprchával. Ještě ze začátku matčiny nemoci se jí leckdy chvělo srdce, když vstupovala do lékárny a byl to on, kdo přijímal recepty a vydával léky. Ta vůně, nasládlá, desinfekční vůně strašně připomínala a rozbolavěla. Ale potom hrůza z matčiny smrti a pustá osiřelost po smrti otcově byly silnější než ten uspaný cit. Ten už měl jenom jediný následek: Kamila se dívala na všechny muže se slabým pohrdáním. Na jejích prázdninových cestách nechybělo mužů, kteří by byli rádi začali. Ale jenom na chvilku — uhodla to ještě dřív, než na ni promluvili. A na to nebyla. Byla stále hezká, s vážným obličejem, který prodchnuly prožité bolesti, daleké cesty a osamělý život.

Když jí bylo osmadvacet, nachladila se doma při koupání, dostala těžkou chřipku a

dítě —

Uvědomil si, že se na něho tázavě dívá a usmál se na ni.

„Ty — dušinko,“ řekl teple, pozdvihl ručku, spočívající dosud důvěřivě na jeho paži a políbil ji.

A tak přátelství pokračovalo.

Micaelo, který chtěl zůstat několik dnů, shledal, že uplynuly týdny a že dosud nepomýšlí na návrat.

Zbláznil jsem se? Miluji to dítě?

Vždyť je to absurdní, nesmyslné — nemám ani práva po tolika ženských rtech, které byly pod mými ústy, po tolika slovech lásky, která jsem řekl —

Je to cizinka, seveřanka —

Ale já — já ji miluji? Sedmnáctileté dítě. Je to nesmysl.

A přece se mu zdálo, že tak prudký a horoucí cit dosud neprožil, ani tehdy, když miloval Biancu Marii.

Tehdy, když odešla, zanechala na jeho rtech jen hořkou příchuť pohrdání.

Až odejde Staša —

Ale jestliže neodejde? Jestliže ji požádá — aby zůstala?

Micaelo naslouchal někdy dlouho do noci tichému zvuku kroků ve vedlejším pokoji v hotelu, přistihoval se, jak se upřeně dívá na

že se téměř zapotácela.

„Naprosto ne,“ řekl krátce, otočil se a malu kráčel dále.

„Micaelo, mě je to tolik líto. Vím, že j[i] ti to měla říci, vždyť je to vlastně to nejd[ů] žitější v mém životě. Přítel jako ty má pr[ávo] všechno vědět. O čem jsem to jen mluvila všechny ty dny?“

Staša mluvila smutně a dívala se lítos[tivě] do jeho tváře.

A po druhé dnes se Micaelo prudce za[sta]vil a otočil se k ní. Ale cokoli chtěl ř[íci,] zůstalo to nevysloveno. Díval se na poz[...] žené Stašiny tvářičky, do jasných očí, na [rů]žová ústa usmívající se mu vstříc.

„Pověz mi, Stašo — kde jste se zasnoub[ili] ty a Richard? Kde jste se poznali? Vždy[ť] odjela z kláštera přímo sem?“

„Ale to je tak jednoduché, Mica[elo,] poslouchej!“ Vklouzla ručkou do jeho r[...] a šla vedle něho, šťastna, že je zase všec[ko] v pořádku. A Micaelo naslouchal tomu pří[bě]hu o veliké lásce osamělého člověka, o r[oz]hodnutí tety Alexandry a Stašině svolení.

Šel mlčky vedle ní, snaže se představi[t si] toho člověka, kterému bude děvčátko po [je]ho boku náležet, člověka, který n[...] a kterému mládí uteklo kol[em] dveří pracovny. Neznámý, s[...]

[...]hodíval osa-
[...]Ondřej, který
[...]a se při tom,
[...]zprávu, že se
[...]ycky — mys-

Pleteme dětem

Č. 1840. Pletené kalhotky s punčoškami pro děti od 1 roku do 2 let. Střih s popisem práce je za K 5.50.
Č. 1841. Bačkůrky pro děti do 1 roku, pletené ze silné, bílé vlny. Střih s popisem práce je za K 1·50.
Č. 1842. Domácí botičky pro děti 1—2leté, pletené z barevné, kobercové vlny. Střih s popisem práce je za K 1·50.

Č. 1843. Pletená souprava kabátku, čepečku a kalhotek s punčoškami. Střih pro děti 1—2 a 2—4leté s popisem práce je za K 5·50.
Č. 1844. Bačkůrky pro děti 1—2leté, ušité z flanelu, které mají nahoře provlečenou barevnou stužku. Spotřeba 25 cm. látky, 70 cm široké Střih je za K 2·—.

Č. 1845. Bačkůrky pro děti od 2—4 a od 4—6 let, zhotovené z plsti. Střih s popisem práce je za K 2·—.
Č. 1846. Pletený oblek pro děvčátka od 4 do 6 let. Skládá se z kamaškových kalhotek, které přidržují háčkované šle, z kabátku a čepičky. Střih s přesným popisem práce je za K 5·50.
Č. 1847. Pletené bačkůrky pro děti do 1 roku. Střih s popisem práce je za K 1·50.
Č. 1848. Pletený oblek pro chlapce od 2 do 4 a od 4 do 6 let. Kamaškové kalhotky přidržují háčkované šle. Střih s popisem práce za K 5·50.
Č. 1849. Pletený kabátek pro děti od 2 do 4 a od 4 do 6 let. Střih s popisem práce je za K 3·–.
Č. 1850. Pletené rukavičky pro děti od 2 do 4 a od 4 do 6 let. Střih s popisem práce je za K 1·50.

Střihy obdržíte v Evině závodě, Praha II., Jindřišská č. 5.

Kreslila Růžková

lila úporně na to, jestli by se divil nebo jestli by ho to aspoň trochu zabolelo.

Ve chvíli jedné takové úvahy odpověděla na inserát. Inserát je cesta, dnes čím dál víc vyhledávanější a není zlá. Z let vášnivé lásky každý brzy vyroste. Proč by nepřistoupil na poctivý kompromis, který tu někdo nabízí, třeba zrovna ten, komu odpověděla: hledá vzdělanou ženu, která by mu dala zdravé děti. Požaduje určité věno, lhostejno, jestli v penězích nebo v realitě, za to zaručuje klidný, finančně zajištěný život.

Trochu to vypadalo střízlivě, ale Kamilu to neodradilo. Věděla, kam vedou mladé, vášnivé city: většinou k branám zklamání. Odeslala proto dopis a když dostala odpověď, začala se se silnou dávkou zvědavosti a mírným těšením připravovat na navrhovanou schůzku.

Sešli se, jak to v takových případech bývá: na železniční křižovatce uprostřed vzdálenosti mezi svými domovy.

Ihned se poznali, ačkoliv si neurčovali žádné znamení. Poslední romantické sny Kamilu opustily, když Josefa Hrabu viděla. Byl střízlivý jako jeho inserát. Obchodník z malého jihočeského města, prostředně veliký, takže ona ho slabě převyšovala, štíhlý, skoro hubený, ale s kulatou tváří, ze které se pod vysokým čelem dívaly šedomodré, skoro chladné oči. Světle hnědé, nebohaté vlasy byly rozčísnuty pěšinkou po levé straně, jinak hladce učísnuty, skoro přilíznuty k hlavě. Ústa měla tenké, skoro kruté rty a při úsměvu, který byl v této tváři asi řídký, ukázaly se pravidelné, pečlivě udržované zuby se zlatými korunkami po stranách. Všecko, co měl na sobě, bylo tak pečlivé, spíš solidní než elegantní, prozrazovalo drahotu materiálu a dobrý, jen poněkud těžkopádný střih.

Ale instinktem, který v tom případě nikdy nelže, poznala Kamila, že sama se mu líbí.

Seděli v restauraci u kávy, která v Kamilině šálku docela vychladla, až ji číšník odnesl nevypitou. V místnosti bylo stinno proti červencovému parnu venku a na Kamile ležela slabá malátnost, sotva vnímala, co jí její protějšek povídal. Mnoho toho nenamluvil, všecko, co řekl, bylo jako matematicky vypočteno na dobu dvou hodin od vlaku k vlaku. Má svůj dům na náměstí, je přízemní, ale právě se rozhoduje zvýšit ho, aby v přízemí zůstal jenom obchod — dětská konfekce — skladiště s písárnou a nahoře by pak bydleli. Dům je čistý, na nástavbu jsou peníze také, mohl by si proto dovolit luxus ženy i bez věna. Ale podle jeho zásady žena, která vlastní nějaký majetek, dovede i získanému majetku lépe rozumět. Proto ten inserát . . .

Udělal pausu a Kamile přejížděl po zádech lehký mrazík. Myslela si malátně a těžce, že je to všecko takové podivné, strašně střízlivé — jako by udělal nabídku zboží a čekal, co řekne prodavač, jestli se přece dohodnou. Najednou měla plno chutí se sebrat a prchat zpět — ale v témž okamžiku si vzpomněla na nemoc, na ty dlouhé hodiny osamocenosti, na odtikávání vteřin, které se příšerně rozléhalo domem a zůstala.

Vyčkával, mluvila teď proto sama. Nevědomky nasadila tón jako Josef Hraba. Povídala mu o svém domku, o jeho přibližné ceně, o tom, že má úspory a výbavu, pořízenou ještě maminkou. Konečně i o svých zkouškách, které znamenaly možnost přivydělat si, i kdyby byla vdaná.

Přikyvoval souhlasně, asi se mu to líbilo, ke konci trochu povolil i ve své zdrželivosti, zrůžověl ve tváři a když se přiblížila hodina jejich odjezdu, zaplatil za Kamilu její skromnou útratu, ačkoliv si toho nepřála.

Doprovodil ji potom k vlaku, který odjížděl několik minut dříve než jeho a když se vlak hnul, řekl věcně a spěšně: „Jestli jsem se vám líbil jako vy mně, slečno, můžeme mít hned svatbu. Dlouho bych nechtěl čekat — napište mně to!“

Když se vlak stočil, padla Kamila na sedadlo s pocitem strašné únavy, cítila skoro jako úlevu, že se vrací domů do ticha. Ale první, co bylo, když vytahovala spuštěnou roletu v ložnici, aby si vyvětrala vzduch na noc, byla postava Ondřejova a němé smeknutí klobouku pod okny. Vzdula se v ní prudká vlna nenávisti k němu. Kdyby nebylo jeho, bylo by se všecko vyvíjelo docela jinak — byla by si našla jiného hocha a mohla být už dnes dávno maminkou takových dětí, jaké k ní chodily do hodin.

Být tu tak stále a vlastně se stále mučit — Ne!

Ještě večer napsala na adresu Josefa Hraby dopis, že souhlasí. Neodpověděl, zato se zčista jasna objevil v neděli ráno u ní, měl krásné nové šaty a dokonalý převlečník přehozen přes ruku, přivezl jí velkou kytici červených růží a zmatená Kamila si náhle řekla: „Vždyť to je štěstí!“

Provedla ho městem a rudla, když potkávali známé, kterým bylo něco nového potkat slečnu Kamilu s pánem. Věděla, že se to všecko hned rozkřikne a že se to ovšem dozví Ondřej. Bylo jí to docela příjemné. Když šli na nádraží, dokonce Ondřeje potkali, přijel bledý a zasmušilý týmž vlakem, kterým Josef Hraba odjížděl. Věděla, že se za nimi otočil, cítila jeho pohled v zádech a hloupě jím vzrušena, mluvila hlasitěji než bylo třeba. Josef Hraba si to vyložil příznivě pro sebe, odjel s definitivním: ano — aby se postaral o formality sňatku a na Kamilině domku se objevil nápis: Pronajme se od 1. ledna.

Každá svatba se protáhne; Hraba doma stavěl prvé patro, tak se vzali až koncem října, docela tiše na radnici v Praze. Ztrávili týden líbánek v hotelu, protože Hraba nechtěl, aby viděla svůj nový domov tak rozházený stavbou, a potom se rozjeli. Hraba dokončit úpravu nového bytu, Kamila zařídit pronájem domku a rozprodat všecko, co nevzala s sebou.

Na vánoce přijel ještě za ní a Kamila pošeptala muži toho nejhezčího Ježíška: že za rok už nebudou sami. Pak odjel Josef Hraba domů, dokončit poslední úpravy, které se vinou dodavatele nábytku zdržely.

Kamila předala dům novému nájemníku, odeslala, co bylo potřeba a vyčkala, až si lidé odnesou rozprodané. Teď byl poslední den před Silvestrem, poslední den jejího pobytu v malém městě. A na posledním kroku v něm jí cestu zastoupil Ondřej.

Stála dosud ve dveřích, pozorujíc, jak stojí v dešti a chladu, čekaje na ni. Teď už jí neublíží, teď, když čeká dítě druhého, který není krasavec jako byl kdysi Ondřej, je trochu střízlivý, ale hodný člověk, má Kamilu rád a chystá jí krásný domov.

Otočila se do chodby, zavřela za sebou dveře a rozžehla kapesní svítilnu, aby rozprášila tmu před sebou.

Pokračování příště.

pro Kamilu úžasnou vůni lékárny, s kterou sousedil Ondřejův pokojík. Na metry daleko Kamila Ondřeje po té vůni ucítila a doma jí také s úsměvem říkali: čichneš apatykou, děvče!

Byla to veliká láska, prudký, spalující, úžasný cit. Kamila zářila láskou, rozkvetla, celé dni si zpívala, zpitá láskou, šťastnou, opětovanou láskou. Chodívali za město, do spících luk, po voňavých mezích. Kamila vě-

dou dámu, div ji nestrhla současně s se

Mladá dáma se polekaně zastavila, dýnka se zvedla se země se strašnými vami a ruměncem studu, omlouvá neodchází, naopak, obrací se k Ondře vyráží překvapené: „Jej — pane asiste to jste vy —“

Útok je příliš zřejmý a nerafinovaný Ondřej ani tady nemůže couvnout

FRANTA PAUL, chefrežiser Tylova divadla, pro svůj stálý úsměv a dobrý humor je miláčkem návštěvnic Besedy Hvězdy v Lucerně, kde je stálým hostem. Foto Strömingr

Velká opereta v Praze zahájila podzimní sezonu výpravnou operetou Lehárovou „VESELÁ VDOVA“, v níž hlavní ženskou roli hraje populární SLÁVKA PROCHÁZKOVÁ. Foto Hájek

Těšte se na pokračování románu M. Blažkové

Staše Granovské bylo teprve sedmnáct let, když o její ruku požádal čtyřicetiletý profesor Richard Trojan, vynikající lékař a majitel sanatoria. Staša byla sirotek, od dětství vychovávaný v klášteře. Tam ve světě, mimo klášter, znala jen tetu Alexandru a svou milovanou starší přítelkyni Alenu, která při automobilové nehodě přišla o muže i o dítě, které očekávala. Profesor Trojan Alenu ošetřoval a tak se seznámil i s mladinkou Stašou. Před svatbou jela Staša s tetou Alexandrou do známých italských lázní. Tam se seznámila se slavným tenoristou Micaelem di Lazzara. Jejich vztah byl nejdříve vztahem čistého a nevinného přátelství.

2. pokračování.

Slunce pálilo a Staša nalila z láhve dvě čišky studené oranžády, kterou vezli s sebou. Těšila se už týden na tento „piknik na moři", jak to Micaelo nazval a brala teď velmi důležitě svou úlohu hostitelky.

Až do dnešního dne Micaelo, právě tak jako kdysi Alena v klášterní zahradě, hledal u ní jen mír a víru v dobrého člověka.

Teď, když proti němu seděla, sluneční děvčátko v nadýchaných šatech a nalévala opatrně oranžádu do sklenek, si uvědomil, že je to mladá žena. Mladá žena se zlatými vlasy, nedotčená životem, mladá žena, o jaké sníval v maminčině náručí.

„Chtěla bych, aby tu Alena byla s námi," řeklo děvčátko vroucně. „Je tak dobrá a milá, Micaelo. Vy a ona, vy jste moji nejmilejší lidé."

Čím to, Stašo, že ti jméno Richardovo nenapadlo? Že v tom zářivém slunci letního rána byl ten stárnoucí muž tolik vzdálen?

„To je veliké vyznamenání," usmál se Micaelo. „Stašo, smím o něco poprosit, jako veliký přítel?"

Přikývla, podávajíc mu sklenku a on ji uchopil zároveň s její ručkou.

„Stašo, smím vám tykat? Jako Alena?"

Přikývla opět, vzrušeně šťastna tímto přáním. Co řekne Alena, až jí poví, že slavný di Lazzara si váží jejího přátelství?

„Připijeme si na bratrství," zasmál se a provlékl svou paži pod její.

„Takhle, Stašo —" a pak, když pocítil dotek dívčiny ruky, pocítil to náhle jako elektrický úder.

Moře kolem nich a tmavomodré nebe nad nimi dostaly náhle zcela jinou tvářnost.

Nebyl to již slunečný malý přítel — ale žena.

„Ty, Micaelo," řekla Staša vyprazdňujíc rozradostněně sklenku do dna.

Její teplá ručka byla stále ještě provlečena pod jeho loktem a muž cítil sametovou hebkost její pleti.

Na malý okamžik ho přepadla nesmyslná touha strhnout ji do náruče.

V příští vteřině se od ní odklonil a odhodil svou sklenku.

Nebylo to možno, bylo to děvčátko, dítě —

Uvědomil si, že se na něho tázavě dívá a usmál se na ni.

„Ty — dušinko," řekl teple, pozdvihl ručku, spočívající dosud důvěřivě na jeho paži a políbil ji.

A tak přátelství pokračovalo.

Micaelo, který chtěl zůstat několik dnů, shledal, že uplynuly týdny a že dosud nepomýšlí na návrat.

Zbláznil jsem se? Miluji to dítě?

Vždyť je to absurdní, nesmyslné — nemám ani práva po tolika ženských rtech, které byly pod mými ústy, po tolika slovech lásky, která jsem řekl —

Je to cizinka, seveřanka —

Ale já — já ji miluji? Sedmnáctileté dítě. Je to nesmysl.

A přece se mu zdálo, že tak prudký a horoucí cit dosud neprožil, ani tehdy, když miloval Biancu Marii.

Tehdy, když odešla, zanechala na jeho rtech jen hořkou příchut pohrdání.

Až odejde Staša —

Ale jestliže neodejde? Jestliže ji požádá — aby zůstala?

Micaelo naslouchal někdy dlouho do noci tichému zvuku kroků ve vedlejším pokoji v hotelu, přistihoval se, jak se upřeně dívá na štíhlý stín na průsvitných záclonách vedlejšího balkonu.

A přece stále váhal a nepodlehl své touze! Proč?

Co bylo na děvčátku se zlatými copy, že zabraňovalo přívalu divokých slov a dravé touhy? Nebyla to vzpomínka na Biancu Mariu. Snad mělo to děvče kouzlo.

Jednoho večera šli mlčky vedle sebe. Nechali za sebou pláž a šli úzkou cestou mezi skalami. Slunce, tak štědré tady, jim zlatilo cestu kupředu.

Staša zdvihala opálené tvářičky vzhůru a usmívala se.

Micaelo šel vedle ní zasmušile a mlčky.

„Micaelo?" zastavila se a obrátila se k němu.

Zastavil se také a podíval se na ni temnýma očima.

„Co je?" řekl nevlídně a tmavé oči neopouštěly slunečnou tvářičku.

„Pověz mi — něco tě bolí?"

Tato Micaelova nálada nebyla první, jinak by se citlivá Staša nebyla odvažovala zkoumat. Ale zdálo se jí, že se s Micaelem něco děje již několik dnů a toužila to napravit a pomoci.

Micaelo se náhle rozesmál, hlasitě a skoro nepřátelsky.

„Bolí? Ne! Jaký jsi to směšný hlupáček!"

Do Stašiných tváří vhrkla záplava krve. Sklopila oči a mlčky se odvrátila. A tu ji muž náhle pevně zachytil za štíhlá ramínka a otočil prudce zpátky k sobě.

„Já — odpusť, Stašo. Nechtěl jsem být hrubý," řekl slabě.

Staši se zmocnil podivný pocit, dosud nikdy nepoznaný.

Micaelovy ruce svíraly její ramena, stál těsně u ní, tak blízko, že mohla slyšet prudký tep jeho srdce.

Její vlastní bušilo divoce a neklidně.

„Ne, já vím, Micaelo, nechtěla jsem se dotknout něčeho, co nechceš říci. Myslila jsem, že tě něco bolí a nechtěla jsem —"

Odmlčela se a mužovy ruce jemně sklouzly po jejích pažích dolů, docela lehounce a zachytily její dlaně.

„Chtěla jsi mi pomoci, Stašo?"

„Myslila jsem," řeklo děvčátko něžně, „jsi tu právě tak sám, jako já a jako byl Richard, že? Myslila jsem, že snad by bylo lépe, kdybys mohl někomu říci co ti působí starosti?"

Usmál se a nepouštěl její ruce.

„Tak sám, jako ty," řekl docela změněným, něžným hlasem, „snad jsem skutečně až dodnes byl tak sám, Stašo. A jako tvůj přítel Richard. Kdo je to?"

Staša rozevřela oči dokořán. Micaelo nevěděl o Richardovi? Bylo možné, že zapomněla — že nikdy nemluvila o Richardovi?

Tváře jí zrudly lítostí a hanbou.

„Richard je můj snoubenec," řekla rychle a vroucně. „Je to nesmírně, nesmírně dobrý člověk, Micaelo. Nemohu pochopit, že o něm dosud nevíš. Já — Micaelo, ty se hněváš?"

Mužovy ruce pustily její dlaně tak prudce, že se téměř zapotácela.

„Naprosto ne," řekl krátce, otočil se a pomalu kráčel dále.

„Micaelo, mě je to tolik líto. Vím, že jsem ti to měla říci, vždyť je to vlastně to nejdůležitější v mém životě. Přítel jako ty má právo všechno vědět. O čem jsem to jen mluvila po všechny ty dny?"

Staša mluvila smutně a dívala se lítostivě do jeho tváře.

A po druhé dnes se Micaelo prudce zastavil a otočil se k ní. Ale cokoli chtěl říci, zůstalo to nevysloveno. Díval se na pozdvižené Stašiny tvářičky, do jasných očí, na růžová ústa usmívající se mu vstříc.

„Pověz mi, Stašo — kde jste se zasnoubili, ty a Richard? Kde jste se poznali? Vždyť jsi odjela z kláštera přímo sem?"

„Ale to je tak jednoduché, Micaelo, poslouchej!" Vklouzla ručkou do jeho ruky a šla vedle něho, šťastna, že je zase všechno v pořádku. A Micaelo naslouchal tomu příběhu o veliké lásce osamělého člověka, o rozhodnutí tety Alexandry a Stašině svolení.

Šel mlčky vedle ní, snaže se představit si toho člověka, kterému bude děvčátko po jeho boku náležet, člověka, který měl šedivé vlasy a kterému mládí uteklo kolem zavřených dveří pracovny. Neznámý, stárnoucí muž.

A Staša. Těch čistých, zářících, sladkých sedmnáct let, to srdce nedotčené a průzračné, přelíbezné, jasné děvčátko, kterému se on bál říci —

„Micaelo?" řekla tiše.

Neslyšel ji. Šel se skloněnou hlavou, jeho lesklé černé vlasy se leskly v posledních paprscích slunce, kolem panovačných, krásných úst se kreslily stíny.

Stašino srdce bylo zaplaveno podivnou něhou, prudkým citem, který ji prostupoval. Věděla náhle, že cizí italský přítel je bližší než Alena i Richard, zdálo se jí, že by pro něj dovedla cokoli učinit. Znala již tak dobře jeho tvář, vysoké spánky, nad kterými se kroužily ve známé křivce černé vlasy, temné oči, ústa tak často a ochotně se pozdvihující v zářivém úsměvu.

Cítila, že něco není v pořádku, že ho něco bolestně zasáhlo. Náhle, v jedné vteřině, byl ze všech lidí na světě nejblíže.

Kolem nich klesal měkce do moře zlatý soumrak, písek tiše klouzal pod jejich kroky.

„Micaelo —" opakovalo děvčátko skoro šeptem. Něco kouzelného se chvělo v soumraku, podivný zázrak přicházel sladkým vzduchem blíž a blíž.

„Ano, dušinko?" vzhlédl k ní a měl v očích záblesk známého, polohořkého úsměvu, který v nich nalézala v prvních dnech jejich přátelství.

Došli dolů, k malé skalce, jejíž úpatí omývalo moře a Staša sklouzla na vyhřátý písek. Usedl vedle ní a děvče opřelo hlavičku o jeho paži, dívajíc se přivřenýma očima na moře.

Takový krásný večer, tak překrásný večer.

Proč byl dnes tak podivuhodně krásný? Protože život, život vůbec je krásný, pomyslila si šťastně. Věděla jsem, že jsou podivuhodné věci na světě — že je štěstí, takové štěstí, jako cítím dnes, teď —

Cítila Micaelovu paži kolem svých ramen, je to tak neskonale krásné, že jsem je našla, Micaela, Alenu a Richarda —

Micaelova ruka lehce sevřela její dlaň, pozdvihl ji vzhůru a hrál si zamyšleně s jejími prsty.

„Slyšíš mne, dušinko?"

Přikývla. Muž chvíli mlčel, dívaje se jako ona kamsi za obzor, nepouštěje její teplou dlaň ze své ruky.

„Já zítra odjíždím. Rozhodl jsem se dnes ráno."

Cítil, jak se štíhlé prsty napjaly v jeho, zlatá hlavička na jeho rameni sebou prudce škubla.

„Zítra — ty zítra odjíždíš?" zeptala se Staša užasle a rozbolestněně. „Ale vždyť jsi nic neříkal —"

Usmál se dolů do jejích očí, trochu shovívavě a výsměšně, způsobem, který Stašu nepochopitelně zranil.

„Rozhodl jsem se teprve dnes," opakoval „Musím zpět do Říma, zahálel jsem již dost dlouho a překročil jsem dávno svou dovolenou."

„To je mi tolik líto," řeklo děvčátko tiše.

Nemohla říci nic, co by se bylo hlouběji dotklo mužova nedůvěřivého, vychladlého srdce. Tolik žen spočinulo v jeho náručí a žádná z nich by nebyla přiznala tak prostě, tak vroucně, jako toto děvče, které nikdy nepolíbil, kterému neřekl nic o lásce: „To je mi tolik líto . . ."

Pustil její ruku a zabořil prsty do horkého písku. Promluvil teprve po chvíli a v jeho hlase byla stopa přestálého napětí.

„To je krásné od tebe, že mi to říkáš, dušinko. Já — bude se mi velmi stýskat po tobě."

„Můj Bože," řekla Staša zamyšleně, „není to směšné, že mi dosud nikdy nenapadlo, že jednoho dne odejdeš? Ale — ještě tě uvidím? Přece se nerozloučíme navždy?"

„Nevím, Stašo. Bolelo by tě to?"

Proč to říkám, myslil si hněvivě a užasle. Proč to všechno říkám? Proč tady sedím a hladím její ruku, vždyť je to dítě, netuší pranic, ne, ona neví, neví!

„Zdali by mne to bolelo?" opakovala zarmouceně. „Micaelo — ty to nevíš?"

Zářivě modré oči byly tak blízko, tak docela blizoučko.

Ležela těsně vedle něho, teplá a poddajná, tak důvěřivě blízko jeho srdci. Kdyby teď rozepjal náruč a přivinul ji k sobě, kdyby teď řekl všechno to šílenství, které mu stoupalo k hrdlu —

Stašo, já tě mám rád, rád! Slyšíš mne, děvče? Chci tě, toužím po tobě! Kéž bych tě mohl probudit, abys pochopila! Necítíš, kterak po tobě toužím? Víc než po kterékoli ženě světa, nic na světě neznamená tolik co ty —

Jen vztáhnout ruce a strhnout tě k sobě, abys pochopila, že jsi ženou a že já jsem muž, který tě miluje —

Proč vlastně váhám?

Staša náhle ucítila prudké sevření svých paží a Micaelovy ztemnělé oči se přiblížily těsně k jejím.

A pak ji prudce odstrčil a povstal.

„Pojďme, Stašo. Je skoro noc."

Poslušně vstala a pak k němu přistoupila a otočila jeho obličej k sobě.

„Já ti dnes nerozumím, Micaelo. Udělala jsem ti něco? Co se stalo?"

Pozdvihl její ručky jednu po druhé ke svým rtům a zvolna je líbal.

„Ne, Stašo. Nic se nestalo. Všechno je v pořádku."

„Ale — proč?" opakovalo děvče, nepokoušejíc se vyprostit své ruce.

„Proč?" díval se dolů k šedivému moři přes její hlavu, jeho opálený mladý obličej byl poznamenán unaveným stínem. Mluvil tak tiše, že mu téměř nerozuměla. „Protože já — nejsem zloděj, Stašo."

Pozdvihla užasle oči, ale jeho obličej se již změnil, bílé zuby se zableskly ve známém úsměvu.

„Pojď, dušinko. Je již strašně pozdě. Co řekne paní Alexandra?"

Vzal ji za ruku a téměř s ní běžel zpátky. Utíkal sám sobě, kouzlu, které plnilo vzduch a zázrak, přicházející k nim, zvolna ustupoval.

Bylo již skoro tma. Zapomněli, že se měli dávno rozejít a šli vedle sebe, slavný Micaelo di Lazzara, kterého tu znalo každé dítě, a zlatovlasá cizinka.

Opravdu neviděli, že se desítky očí zahleděly za nimi. Že se desítky ženských rukou zatly do sebe v palčivé žárlivosti.

Tak marně chodily kolem něho, ženy jeho vlasti a jeho krve a slibovaly mu svými úsměvy kouzelné sny. Neviděl toho. Pro toto štíhlé děvčátko je neviděl, na ně myslil, když světlo v jeho pokoji planulo dlouho do noci.

Micaelo a Staša se zastavili dole v zahradě hotelu.

Vzduch kolem byl temně modrý, horký a sladký.

„Sbohem, dušinko," řekl muž tiše.

„Micaelo —" ve Stašiných očích stály veliké dětské slzy. „Slib mi, že se ještě uvidíme."

Díval se na ni a neodpovídal a zdálo se mu, že vidí vedle její líbezné tváře obličej stárnoucího muže, který na ni kdesi myslil a čekal.

„Slib mi, Micaelo, že jednou přijedeš k nám — slibuješ?"

„Slibuji," řekl tiše. Jednou — jednou, až budeš ženou toho neznámého, osamělého, až dávno zapomeneš na italské přátelství. A nikdy nebudeš vědět, jak velmi jsem po tobě toužil, žes byla jedinou ženou, o které jsem snil. Ach, ano, slibuji, že jednou přijedu, až k tobě nebude už žádné cesty, dušinko —

„Bude se mi po tobě tolik stýskat, Stašo. A budu na tebe myslit vždycky."

Sklonil hlavu hluboko k Stašiným dlaním a políbil je.

A Staša se dívala závojem slz kterak odchází a srdce měla stisknuté prudkou bolestí.

„Jednoho dne — jednoho dne přijede k nám," myslila si ležíc beze snů na lůžku a pohlížejíc ven do tmavomodré noci. „Slíbil, slíbil, že přijede k nám —"

Dávno spala, když muž ve vedlejším pokoji ještě neklidně přecházel sem a tam, zoufalý a rozervaný.

Proč jen tě ten druhý, ten osamělý člověk získal pro sebe? Dušinko, dušinko —

V.

Svatba

Dva týdny po odjezdu Micaela di Lazzara, vrátily se paní Alexandra a Staša do Čech. A události pak následovaly tak rychle, že se děvčátku, stojícímu trochu užasle uprostřed toho proudu, zdálo, že dny letí jako vteřiny. Nevrátila se již zpět do kláštera. Zůstala u paní Alexandry a skláněla štíhlá raminka nad vyšíváním, protože teta měla přísné názory ve věci výbavy.

Alena seděla vedle ní a kreslila náčrtky na Stašin pokoj a malé změny pro celý dům. Staša byla nadšena každou její myšlenkou. Pod Aleninými prsty vyrůstaly teplé, světlé tóny, hebká křesla s obrovskými květy, světlé koberečky na zlatých parketách. Staša se dychtivě těšila na zázrak rozptýleného světla, na svítící křišťálový pohár na desce couche, na malý, otáčecí bar v rohovém sekretáři.

Chodila si hrát se svým novým domovem, divně změněná pro Alenu a Richarda teď, když byla zbavena klášterního stejnokroje.

Cupala desetkrát denně po klárovské serpentině vzhůru, ke svému domovu, obklopenému zelení zahrad. Otvírala s rozkoší zahradní dvířka a běžela vzhůru po schodech, nedočkavá a veselá. V domě si podávali ruce řemeslníci a Staša jim uctivě ustupovala z cesty. Když dům svítil a zvonil, nechtělo se jí ani zpátky do domu paní Alexandry. Bylo to zázračné, jak se papírové nákresy proměnily v hmatatelnou krásu, ve skutečné koberce, skutečná křesla a skutečná světla.

Svatební den se blížil. Richard teď přicházel každý den a chodili se Stašou na dlouhé procházky podzimní Prahou. Muž chodil mlčenlivě, svíraje Stašinu ruku ve své a děvče poslušně mlčelo také. Nemohla tušit, jak těžce si pro sebe ze dne přeplněného prací ukrádá tuto každodenní hodinu. Byl unaven a mlčel, protože ho srdce bolelo láskou a touhou. Bylo mu čtyřicet let a neměl bouřlivých slov. Sedmnáct rozletěných, opojených let se mlčky podrobovalo a kráčelo po jeho boku, poslušno jeho přání.

Aleně se někdy svíralo hrdlo, když za nimi pohlížela. Strachem, úzkostí? Jsi tak mladá, můj poutníčku, tak krásně, šťastně mladá! A Richard tak předobrý, ale tak unavený a stárnoucí —

Ona a Staša seděly spolu v temném pokoji paní Alexandry, večer před svatbou.

Staša se krčila v lenošce se schýlenou hlavou, zlatá korunka vlasů se nejasně třpytila v šeru podzimního večera. Alena seděla několik kroků od ní, kouřila a mlčela.

Zítra. Můj Bože, již zítra!

Někdo venku zazvonil, slyšely překvapený hlas služebné a pak paní Alexandra otevřela dveře.

Děvče přinášelo za ní koš zlatých růží. Naplnily okamžitě pokoj sladkou vůní léta a slunce, a Staša s Alenou pozdvihly užasle hlavy.

„To je pro tebe, Stašo," řekla paní Alexandra s nesouhlasem. „Domnívala jsem se, že ti to posílá Richard, ale není tomu tak. Kdo ti posílá takovýhle dar?"

Staša vstala a přistoupila ke koši docela uchvácena.

Vztáhla ruce a zabořila s rozkoší tvář do zlatých květů.

„To je krásné, krásné!"

„Ano, ale od koho?" řekla paní Alexandra chladně. Sklonila se a vnořila ruce do záplavy květů. „Žádný vzkaz, to je vskutku podivné," řekla ostře.

„Jistě to poslal Richard," řekla Alena. Nechápala ostrost tónu paní Alexandry. Kdo by jiný Staše posílal růže?

„Richard je neposlal, mluvila jsem s ním před chvílí a říkal, že objednal bílý bez a že přijde zítra ráno."

„Rozeslala jste spoustu oznámení, že?" řekla Staša. „Poslal to pravděpodobně někdo ze zítřejších hostů. A ať jsou od kohokoli, jsou nádherné."

Paní Alexandra pokrčila rameny a odešla, a Staša se schoulila ve své lenošce všecka rozzářena.

„Není to jako v pohádce, Aleno? Koš růží od neznámého dárce."

Alena se sklonila a její citlivé ruce prohledávající květy, našly hluboko zapadlou, úzkou obálku.

„Přece jen budeš vědět, komu poděkovat. Smím to otevřít?"

Staša přikývla a Alena roztrhla obálku a vytáhla visitku s vyrytým jménem. Přečtla a tiše vykřikla úžasem.

„Stašo! Je to — Micaelo di Lazzara!" řekla nevěřícně.

Světlá skvrna dívčiných tváří v temnu se k ní prudce obrátila. Staša neřekla nic, ale Alena cítila její zvětšené oči na své tváři a projel jí náhlý chlad.

„Micaelo di Lazzara," zašeptala Staša. V příští vteřině stála u Aleny a čtla jméno na visitce současně s ní.

„Micaelo! Tak tedy — on nezapomněl. Aleno, není to krásné? Můj nejkrásnější dar od něho!"

Přitiskla visitku k tváři a šťastně se rozesmála.

„Stašo," řekla mladá žena tiše. „Pověz mi — řeklas mi o něm tak málo — čím ti vlastně byl?"

„Čím mi byl!" vybuchlo děvčátko, mazlíc se se svými květy s vášnivou něhou. „Cožpak jsem ti to stokrát neřekla? Tím nejmilejším a nejlaskavějším přítelem! Nemohla bych vlastního bratra mít více ráda. Nu, dnes vidíš sama jak je milý. Nemyslíš, že bude Richard pyšný, až se dozví, že mi tyto květy poslal slavný di Lazzara?"

„Ano, myslím, že ano," řekla Alena a bylo jí do pláče i smíchu úlevou.

„Velmi pyšný, Stašo. Je to rozhodně neobyčejně hezké od pana di Lazzara."

„Od hraběte di Lazzara," opravila ji Staša dětinsky. „Conte Micaelo di Lazzara. Prosím," parodovala, zdvihajíc bradičku do výše, „tyto růže? Ty mi poslal z Italie hrabě di Lazzara. Ano, my jsme staří, staří přátelé!"

Alena se rozesmála. Neviděla Stašu ještě tak rozjařenou a tak pošetile veselou.

„Myslím, že je čas, abys šla spat, přítelkyně hraběte di Lazzara. Musíš být krásná pro zítřejší den."

Stašiny ruce, vztažené v improvisovaném tanci, poklesly náhle dolů.

„Zítra," řekla a Aleně se zdálo, že rozjásaný hlásek náhle pohasl. „Zítra!"

Té noci se Aleně zdálo, že nikdy nenastane ráno.

Přecházela ve svém pokoji tam a zpět, poháněna prudkým vnitřním neklidem. Koš

růží a Stašiny svatební šaty, Richardův unavený úsměv a Stašin blažený večerní smích, vířily v nekonečném kolotoči její mysli.

„Můj Bože," řekla si jednu chvíli, zastavujíc se ve své divoké procházce, „co jsme to učinili? Já a Richard a paní Alexandra? Kam jsme ji to vehnali?"

Zatla prudce ruce a bolest ji probudila, přejela si pálící oči a pokusila se o úsměv.

„Zbláznila jsem se? Co je mi vlastně? Vždyť je vše v pořádku, Richard ji miluje a nemohla by dostat lepšího člověka. A ona — vždyť ona je šťastna —"

Zapálila si novou cigaretu a zůstala nehybně stát, naslouchajíc neklidnému tepu vlastního srdce. A v tom tichu se jí náhle zdálo, že slyší Stašin napjatý, tichý šepot: „Micaelo! Micaelo —"

Alena se ráno objevila ve slavnostních šatech, ale bledá i pod jemnou vrstvou líčidla.

Zářivé slunce zahnalo stíny noci a mučivé myšlenky se teď zdály nesmyslné.

Staša a Richard byli oddáni v jedenáct hodin dopoledne v tichém kostele svatého Gotharda.

Několik hostů a paní Alexandra s Alenou mlčky přihlíželi, když kněz svazoval Stašinu ruku s rukou Richardovou. Barevným oknem sem padal široký pruh slunečního světla. Stašiny zlaté vlasy se třpytily mlhou svatebního závoje a na Richardových spáncích slunce nalezlo stříbrné skvrny.

Stáli vedle sebe a nad nimi plynula sladká slova kněze, člověk a Bůh je na věky spojovali.

Ještě po mnoho let potom se Aleně ten obraz zjevoval, široký pruh slunce a v něm jasný obličej děvčátka a vysoká silueta stárnoucího muže. Varhany hrály tichounce Ave Maria.

Aleniny oči byly plny slz. Ale Staša, když se obrátila, se usmívala. V jejích očích nebylo stínu. Důvěřivě a šťastně vstoupila na nový práh.

VI.

Manželství

Od Stašiny svatby uplynuly čtyři roky. Aleniny obavy, i Richardovy, měl-li nějaké, se nevyplnily.

Staša se z děvčátka nepozorovaně stala ženou, sladkou a něžnou ženou. To, co se kdysi Richardovi zdálo neuskutečnitelným a příliš krásným snem, se stalo skutečností.

Každého jitra se skláněl, aby políbil čisté a sladké rty své mladé ženy. Každého dne si odnášel pro dlouhé hodiny práce její jasný úsměv na rozloučenou.

Byly to čtyři roky, ale Richardovi, omládlému a šťastnému, se to nezdálo ani čtyřmi týdny.

Někdy, když se pozdě večer vrátil ze sanatoria a nalezl Stašu již spící, naklonil se nad ní a díval se dlouhé vteřiny na pokojnou tvářičku, růžovou a usměvavou ve spánku, jako tvář dítěte.

Tolik kouzla, tolik čarovné krásy, tolik štěstí jsi mi dala, Stašo. Snad až příliš, příliš mnoho štěstí. Beru je od tebe plnýma rukama, stále jsi to jen ty, která dáváš, všechny své úsměvy, svoje jásavé mládí, celou svoji bytost.

Moje Stašo, můj smavý, milovaný poutníčku —

Staša zůstala samotářkou i v manželství. Rozruch, který nečekaná svatba profesora Trojana způsobila, ve společnosti brzy pominul.

Jednou či dvakrát se objevili mezi lidmi, mladinká, něžná paní a profesor Trojan a pak se zase uzavřeli do svého nepřístupného domova. Když se Staša objevila v divadle nebo na koncertě, vždycky ji Richard provázel. Někdy byla na jeho místě Alena, vedle jejíž klidné tmavé krásy Stašino plavé mládí zářilo jako zlatý květ.

Ale to byly jediné příležitosti, kdy se Staša objevila mezi lidmi. Když přišli hosté k Richardovi, byla dokonalou paní domu. Spíše ustupovala do pozadí a přece, nebo snad právě proto, kolovaly téměř fantastické pověsti o její kráse a půvabu. Richard o tom věděl a činilo jej to šťastným.

Nedovedl si představit ženu, jež by tak dokonale splnila jeho sny, tak jako Staša.

Ani nové postavení, ani vedení domu Stašu nezměnilo. Milovala dál svoje květiny a její zahrada i skrytá květinová veranda v domě byly uměleckými díly.

Nestarala se o Richardovy zámožné a společenské známé. Ale znala dobře každý bolestný případ jeho praxe. Richardovi se často stalo, že mu chudí pacienti přišli děkovat za dar — ze Stašiných rukou.

Dovedla s účastí a porozuměním naslouchat vyprávění o jeho práci a nikdy si nestěžovala, když ji dny a noci nechával samotnou.

Richard znal až příliš dobře tu starou písničku, když se unavení lékaři v sanatoriu spěšně převlékli do smokingu, aby vyhověli společenským nárokům svých žen. Znal nazpamět krátké večerní telefonické rozhovory, když panská z domova k smrti unavenému lékaři oznamovala, že milostivá paní není doma, že už odešla sama, nebo že pro ni přišli známí.

On sám, kdykoliv vytočil známé číslo, kterýkoli večer a kteroukoli dobu, uslyšel v zápětí něžný hlas své ženy.

Vracel se do upraveného, vlídného domova, kde pečlivě udržovaný oheň v krbu čekal na jeho návrat a Staša, čtoucí obyčejně v lenošce, vstala, aby ho uvítala.

Jenom důraznými domluvami ji přiměl, aby nečekala do noci než se vrátí, protože při nejlepší vůli nemohl někdy přesně určit hodinu svého příchodu. Někdy ho přepadly úzkosti a pochyby.

Pokračování příště.

ZDRAVOTNÍ PORADNA

Otázka: Jsem 34 r. stará, celkově slabá, zejména v prsou a nohách. Mohu mít v tomto věku ještě dítě? (dosud jsem neměla porodu). Mám používati některý prostředek pro zesílení v prsou? — **Odpověď:** Přejete-li si míti jistotu, dejte se vyšetřiti porodníkem, aby zjistil, jsou-li tu předpoklady pro normální průběh těhotenství. Věk není tak vysoký a případné risiko se podstatně sníží, když v průběhu těhotenství zůstanete v kontrole lékaře a když porod se odbude pod jeho dohledem. Bude třeba usilovati o celkové zesílení, při němž dojde samozřejmě i ke zvětšení prsů. Zmohutnění prsní žlázy je pravidelným zjevem i v těhotenství, takže používání nějakých prostředků by bylo nyní zbytečné.

Otázka: Jsou pro zmohutnění ňader dobré injekce? Kolik asi je jich třeba? U kterého lékaře je možno je bráti? — **Odpověď:** Hormonových injekcí užívá se jen u případů, které byly vyšetřením pro tento způsob léčby shledány vhodnými a u nichž tedy jsou předpoklady, že léčba bude úspěšná. Injekce se dávají obyčejně v seriích po 12. Je možno se obrátit na kteréhokoliv lékaře.

KOSMETICKÁ PORADNA

Dotaz: Je možná operace pleše? Jak se provádí? — **Odpověď:** Operace se provádí tak, že z míst na zadní polovině hlavy, kde jsou vlasy hustší, se vyoperují pruhy kůže a transplantují kupředu, takže vlas z těchto míst vyrůstající se sčesává dozadu a pleš překryje. Pokud je mi známo, nikdo nyní v Praze tyto operace neprovádí, jelikož výsledky jsou problematické.

Dotaz: Mám tenké nohy. Je možné zesílení, aniž bych měla svalnatá lýtka? Lze odstraniti chloupky na nohou, aby znovu nerostly? — **Odpověď:** Ve Vašich letech nemůžete považovati tvar těla a tedy i nohou, za definitivní. Teď jste jistě nejvíce vyrostla, a snad jste seštíhlela. Zesílíte-li celkově, utvoří se Vám i na nohou větší t u k o v é polštářky. Cvičením, rytmikou, tancem, gymnastikou, sporty, zesílí Vám s v a l s t v o nohou. To ještě ovšem neznamená, že by se musily svaly vyvinout nehezky, a že by tvar nohou utrpěl. Jistě znáte tanečnice, které svalstvo nohou maximálně namáhají — s překrásnými tvary nohou. Trvale se odstraní chloupky elektrickou jehlou. Vzhledem k velkému množství chloupků na nohou, trvalo by ovšem toto odstraňování velmi dlouho.

Dotaz: Asi 2 měs. mám špičku nosu do modra, myslím, že je to následek namrznutí v zimě. — **Odpověď:** Je možné, že červenání nosu je následek omrznutí. Příčiny mohou býti ovšem i jiné. To by bylo nutno zjistit vyšetřením. Provádějte střídavé koupele nosu v teplé a studené vodě, ev. s nějakou přísadou, na níž Vám lékař po vyšetření vystaví předpis. Zde léky udávati nemůžeme. V zimě dejte pozor na mráz, a vyhněte se prudkému přechodu z mrazu do tepla. Ostatní pokyny, jakož i léčení udá Vám lékař po zjištění všech okolností.

Dotaz: Mám nad loktem velkou tmavou skvrnu. Je možné ji úplně odstranit? Neztmaví opět na slunci? — **Odpověď:** Bylo by třeba vyšetřením zjistit o jaký druh skvrny běží a jakým léčebným výkonem by se dala odstranit s co největším úspěchem, nebo jaká vůbec je naděje na odstranění. Výši nákladu nemohu předem určit. Informujte se ve Vaší nemocnici.

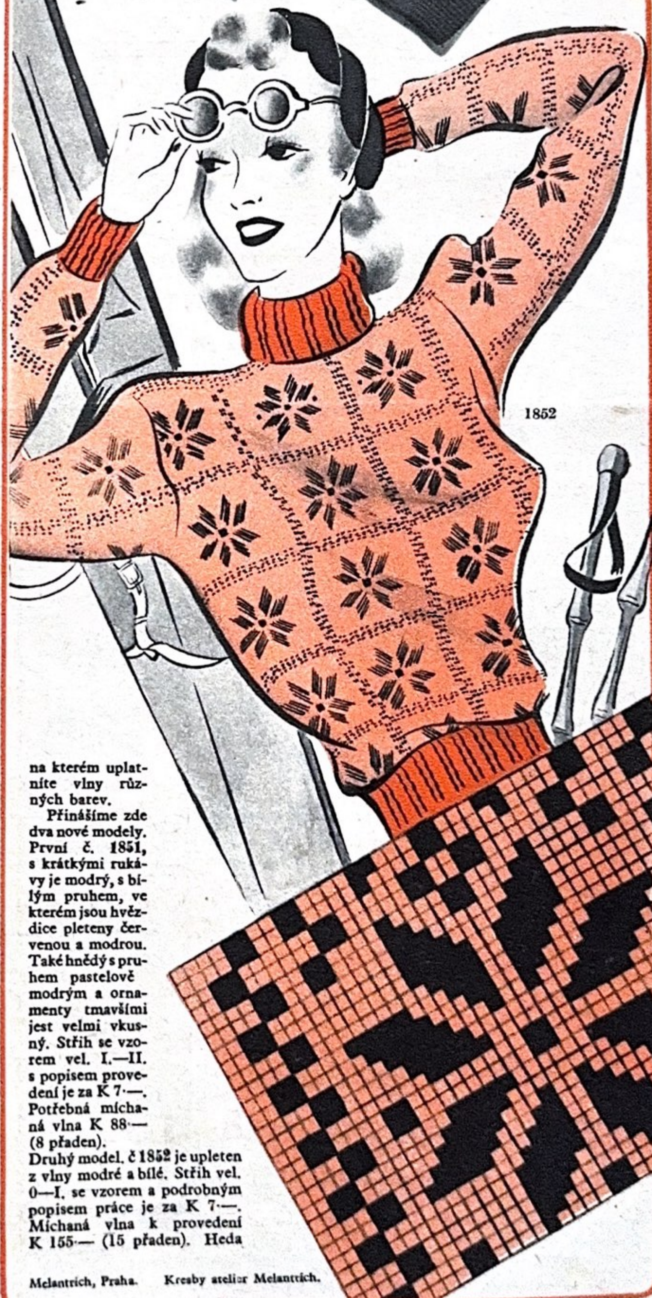
Norské pullovery,

doma upletené

Získejte nový pracovní materiál, pěknou; měkkou vlnu, ze starých a odložených věcí. Rozpárejte je, vyperte a usušte navinuté na prkénku. Nevhodnou nebo vybledlou barvu dejte přebarvit na nový, svěží odstín a upleťte si nový pullover — třeba takový s norským pestrým vzorem, na kterém uplatníte vlny různých barev.

1851

1852

Přinášíme zde dva nové modely. První č. 1851, s krátkými rukávy je modrý, s bílým pruhem, ve kterém jsou hvězdice pleteny červenou a modrou. Také hnědý s pruhem pastelově modrým a ornamenty tmavšími jest velmi vkusný. Střih se vzorem vel. I.—II. s popisem provedení je za K 7·—. Potřebná míchaná vlna K 88·— (8 přaden).

Druhý model. č 1852 je upleten z vlny modré a bílé. Střih vel. 0—I. se vzorem a podrobným popisem práce je za K 7·—. Míchaná vlna k provedení K 155·— (15 přaden). Heda

Melantrich, Praha. Kresby atelier Melantrich.

Hedvábná pleť Soté

při větru a plískanici!

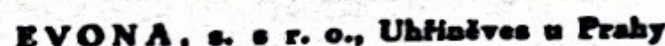
Nevlídné počasí? O důvod víc, abyste používala hedvábného pudru Soté. Je vyroben z pravého přírodního hedvábí. Spočine na Vaší tváři jako matný, úchvatně jemný, neviditelný hedvábný závoj. Učiní Vaši pleť měkkou a hebkou. Ochrání ji před zdrsňujícími vlivy nečasu. Drží i ve vlhkém vzduchu. Dá Vám blahé vědomí, že je Váš zjev *vždy* půvabný a pěstěný. Jemná vůně a výstižné odstíny, zaručující soulad s přirozeným zabarvením Vaší pleti, učiní z pudru Soté nepostradatelnou pomůcku každodenního ošetřování Vaší krásy!

Další výrobky Soté:

hedvábný krém Soté pro den, pro noc, pro drsné počasí a pro sport, hedvábné holicí mýdlo Soté, parfumy a kolínské vody Soté.

EVONA, s. s r. o., Uhříněves u Prahy

659

ÚSPĚCH

myšlenky stálosti

Dobrá věc si dobývá rychle pověsti a nemůže jí nikdy ztratit. Ryzost a trvanlivost vyznačují pravou hodnotu zboží a ručí za jeho užitek.

Stálost dává jistotu

Látky, jichž vzorky na slunci vyblednou aneb které v prádle pustí a stanou se nevzhlednými, nesplňují to, co od nich očekáváme.

Indanthren zajišťuje stálost

Ne nadarmo jsou indanthrenově barvené látky známy po celém světě. Žádejte tedy i Vy Indanthren! Dostanete pak zboží nepředstižené stálé v praní, na světle a v každém počasí.

Značka Indanthren za to ručí

Indanthren

MALÝ OZNAMOVATEL

DOPISY

INFORMUJTE SE, než cokoliv podniknete. Informace od 30 K dodá Kozákovo zpravodajství, Praha, Karlovo nám. 29. 4521a

Informační kancelář „CENTRUM" Praha II., Myslíkova ul. č. 17 pracuje spolehlivě, svědomitě, diskretně a levně. 5328a

„VODICA 21". Napiš pod bývalou adresou, ale na moje jméno.

SŇATKY

LÉKAŘI, vysocí úředníci, obchodníci, vel. zaměstnanci hledají u mne družku pro celý život. Dámy, pryč s ostýchavostí. Pište, navštivte Vaši Kotelovcovou, Kolín, Ševcova. 4262a

VYVARUJTE SE ZKLAMÁNÍ! Informujte se! Neriskujte! INFORMACE O KAŽDÉM odkudkoliv, spolehlivě, diskretně a levně podá známý pražský informační ústav „GLOBUS", Praha II, Beethovenova 13. 9652

TEMPERAMENTNÍ DÁMU přeje si poznati 28letý, urostlý, sympatický Pražák, 100% čestné jednání. Značka: „Šťastná náhoda" do Hvězdy. H 1017

31LETÝ vdovec, úředník spořitelny, měsíčně 2800 K s bytem ve vlastní vilce, hledá matku, která porozumí opuštěnému srdíčku a dětské dušičce 5letého synka, žít ve vzájemné úctě a upřímnosti jeden pro druhého. Vážné nabídky na adresu: Domkářová, Kolín-Štítary.

JSEM železniční zaměstnanec ČMD 35letý přičinlivý, definit. 1800 K měsíčně, rozloučený. Hledám ženu, na kterou se mohu vždy spolehnouti, když budu ve službě. Žiji jen pro domov, rodinu, jsem dobrák, upřímného srdce. Značka: „Vzájemná upřímnost", na adresu: Domkářová, Kolín-Štítary. 233a

ÚŘEDNÍK ČMD, vdovec středních let, s platem 1.980 K, přeje si poznati upřímnou ženušku, která touží po klidném šťastném manželství. Věno, nebo majetek není rozhodující, mám vše zařízené. Zn.: „Železničář". Na Kubíčkovou, Praha-Vršovice, Přípotoční 19. 11270

BOHATÉ VDÁ — šťastně ožení i chudé. Pensistky čestně seznámí: Fialová. Chrudim 169. 1560a

ŠTÁBNÍ strážmistr, 47letý vdovec, dobrosrdečné povahy, 1.800 měsíčně, hledá upřímnou, nenáročnou ženušku pro druhé šťastné manželství. Zn.: „Tichý domov" na adr.: Přidal, Prostějov, U sadů. 1518a

32LETÝ živnostník bez viny rozl. hledá maminčku 7leté dcerušce. Značka: „Vlastní insert" do Hvězdy.

UPŘÍMNOU INT. dívku, stř. post. k vážnějšímu seznámení hledá 27letý. Značka: „Nejlépe z Prahy" do Hvězdy. H 1014

23LETÝ úředník seznámí se s dívkou vys. postavy. Značka: „V Praze" do Hvězdy. H 1016

JSEM středních let, svobodná, z hospodářství, bezvadné minulosti, dobrá hospodyně, s nepatrnou těles. vadou, menší, věnem. Seznámím se s hodným mužem. Značka: „Vážně" do Hvězdy. H 2210

DVA KAMARÁDI v Říši hledají touto cestou seznámení s dvěma blondýnkami do 38 let. Vlastní insert. Sňatková kancelář vyloučena. Možno-li výměna foto. Pod značkou: „Kamarádi" do Hvězdy. H 2209

SYMPATICKOU CYKLISTKU, nejraději ze Sedlčanska, k ned. výletům hledá intel. romantik. Zn.: „Čechy krásné" do Hvězdy. H 2207

V PLZNI, NEBO OKOLÍ hledám temperamentní sympatické děvče, k sňatku. Značka: „Uniforma" do Hvězdy. H 2206

SLUŽBY

SPOLEHLIVÉ DĚVČE znalé všech domácích prací se přijme ihned k 3členné rodině. Dotazy s udáním nároků na adresu: Horká, Hranice, Kropáčova 1. 1583a

PRODEJ A KOUPĚ

KOUPÍM PIANO -INO. Grégr, Panská 3. Telefon 26988. 8568a

HODNOTNÉ TEXTILNÍ VÝROBKY červenokosteleckých tkalců obdržíte u firmy Aldo Geist, Praha XII, Libická 16. Telefon 515-50.

KOUPÍM šicí stroje, psací stroje jakýchkoliv značek. Tel. 413-95.

HOUPACÍ KONĚ staré, poškozené koupí. Výroba loutek, Smíchov, Smetanova 1, mezzanin. 6116a

ŠICÍ — PSACÍ stroje kupuje — opravuje Jan Šťastník, Smíchov, Bavorská 40. U Anděla. 652a

RŮZNÉ

ADRESY z Protektorátu, Říše a z ciziny dodá a rozmnožování provádí Fr. Spěvák, Praha II., Řeznická 4. Tel. 213-77, Vršovice, Bismarkova 8 a. Tel. 566-37. 558 a

KOSMETICKÁ LABORATOŘ HELENA SEIDLOVÁ, Praha XII., Schwerinova 14, I. patro. 1516

VÁŠ KOŽENÝ ODĚV, kabelky atd. odborně ošetří, vyčistí a přebarví UTITZ, Praha II., Václavské nám. 35, II. schody. Telefon 289-12. Novinka: Přepracování z Nappa na semiš. 1361a

BUBNÍKŮV DETEKTIVNÍ ústav Václavská 43.

EX

ČISTÍ DRHNE LEŠTÍ

SAPONIA

1039

10265

K dosažení nádherného

POPRSÍ

použijte jedině NOBELIN

Zcela nový připr. dop. prof. dr. Reinerem. Účinek již ve 14 dnech viditelný. Výborný preparát, neškodný. Tento přípravek, zaručující každé slabé dámě každého věku účinek jak při poprsí nevyvinutém, tak uvadlém nebo měkkém, je nepřekonatelný. Účinnost prokázána ženskými spisovatelkami. Úplná záruka. Překvapí v nejvyšší míře. I dvě osoby mohou jej používati. Stačí jediná objednávka k překvapujícímu výsledku. Nekonvenuje-li, můžete jej vrátiti a obdržíte peníze zpět. Cena s příslušenstvím a návodem 29 K, poštou o 6 K více. Zásilky bez udání obsahu vyřídí nenápadně hygienický závod

J. KUKLA, Praha I., Perlová ul. čís. 7k.

Nobelin zaplatíte až po obdržení

Nepostradatelný

pro odstranění pocení je vyzkoušený a osvědčený **Gifulin!** (DRGM.) Prospekty zdarma. Proti pocení v podpaží: pudr v tyčince. Proti pocení nohou: Gifulin-pasta na nohy (DRP.) Léčebné balení po 2.45 Mk. Dobírkou nebo placení předem.

Fr. B. Hauck, ph. kosm. Amberg 27, Bayr. Ostm. 7029

ŽENY!

Žádejte ihned nepostradatelné kosmetikum „COS" pro dny menstruace. Návod a poučný ceník připojen. Dobírkou zasílá zkuš. odb. A. Janoušová, Praha I., Železná 1/H. Telefon 329-40. Porady zdarma. 467

DOBRÉ PRÁDLO VŠEM!

Napište si ještě dnes o ceník výbaviček pro novorozeně, pánského a dámského prádla trikotinového, tkaného zboží pro domácnost a na sebe, textil. závodu zasilatelskému Ant. Záliš, Lhota u Červ. Kostelce. 798

Dámy! 8251

PORODNÍ ASISTENTKA s dlouholetou praksí na klin. prof. Rubeška S. RAKOVIČOVÁ bydlí: Praha II, Na Poříčí 22, proti hotelu „Imperial". Porady zdarma.

M. DRÉGROVÁ,

hygienické dámské potřeby **Praha II., u musea, Mezibranská 11.**

Tel. 346-17. Porady zdarma.

JUBILEA NAŠICH ČTENÁŘŮ

Dne 25. srpna se dožil náš tatínek a děda Ludvík Břížďala z Hostomic (Hostomitz, Sudetengau) padesáti let. Mnoho zdraví a štěstí do další padesátky přejí

8554 *synové, snacha a vnuk.*

Na parkety napřed čistidlo I.V.A., potom pastu. I.V.A. Vám usnadní drátkování. I.V.A. v drogeriích.

I.V.A.

(I.V.A. tel. 570-66)

Majitel a vydavatel tiskárna „Melantrich". — Odpovědná redaktorka Inka Jarošová. — Redakce a administrace Praha II., Václavské nám. 36. Telefon 214-51. Novinová sazba povolena řed. pošt a telegrafů č. 202.561-VII.-1925. Podáno: Praha 6, 7, 16, 25. Dohlédací pošt. úřad Praha 25. — — Předplácí se v Protektorátu K 15·60 na ¼ roku vč. poštovného K —·65, v Říši RM 2·02 vč. pošt. RM —·52, do států sdružených v mezinárodní poštovní Unii K 22·10 vč. pošt. K 6·50, do ostatní ciziny K 28·60 vč. pošt. K 13·— na ¼ roku. Předplatné přijímá se v cizích valutách. Nebyla-li administrace výslovně vyzvána zaslání časopisu zastaviti, má se za to, že čtenářka si přeje, aby časopis byl jí dále zasílán, že předplatné zašle dodatečně. Účet poštovní spořitelny v Praze čís. 20.205*13. — Cena listu rozumí se franko tiskárna. — Přispivatelé ručí za reprodukční právo a autorisaci příspěvků. Redakční návštěvy od 4—5 odp. Za nevyžádané rukopisy neručíme. — Za inserci odpovídá insertní a propagač. oddělení. Copyright by Melantrich a. s. Praha. Tiskem vlastního závodu, vychází týdně.
10. října 1941

Věděla jste to již?

Čím slabší vrstvu krému nanesete a čím lépe jej vetřete, tím účinněji působí. Nerozhoduje množství, nýbrž hodnota! Dbejte naší rady: na den naneste zcela slabě nemastný pleťový krém EUKUTOL 3, pudr přilne pak stejnoměrně a pleť zkrášlí. Pro osvěžení ve dne a vyčištění pleti ráno a večer: EUKUTOL - pleťová voda, která vnikne hluboko do pórů, důkladně je vyčistí a tím uspoří mýdlo. Na noc: EUKUTOL 6 - mastný ochranný výživný krém, který napne pokožku, vyhladí vrásky obličeje a osvěží pleť pro příští den.

Eukutol
s pletí stejnorodý

Pěstění pleti

Eukutol 3 - nemastný krém
tuby . . . . . K 4·50, K 8·20

Eukutol 6 - mastný krém
krabička . . K 2·50, K 5·—

Eukutol - pleťová voda
lahvička . . K 5·—, K 10·—

6090

Zubní
Ima Cream
DR. J. MALÝ • PRAHA XVI., 2382 • TEL. 440-85.

E. SADKOVÁ
Čubrtová, hygien. dámské potřeby,
Praha II, Berlínská č. 4,
blíže Prašné brány. 1458
Telefon 624-82. Porady zdarma.

A. JEDLIČKOVÁ,
odbornice s mnohaletou praksí, hygien. potřeby, bydlí:
Praha-Smíchov, Kinského 61
U Kinského zahrady Porady zdarma.

Dar nebes

Když jeskynní člověk poznal po prvé požehnání ohně, pokládal tento životodárný živel za dar nebes. Jeho život stal se ihned snesitelnějším.
V naší době jest užívání ohně samozřejmostí. Také prostředky k jeho zanícení jsou jednodušší. Vrcholem pohodlí jsou však zatápěcí tablety Promet. Promet zapálí každé palivo, tedy i uhlí bez dříví, rychle, čistě a levně.

1297

PROMET

zatopí bez dříví

171

Míšeň
značka nejvzácnějšího porcelánu
STÁLÁ VÝSTAVA A PRODEJ
výhradně u fy
JOSEF TEPLÝ
SMÍCHOV • U ANDĚLA
Jakostní porculán a české sklo
NEREZ PŘÍBORY —
ÚPLNÉ VÝBAVY
Bohemia Royal Ivory

ODBORNÍ LÉKAŘI

SEZNAM

Schválen lékařskou komorou pro zemi Českou

PRO NEMOCI KOŽNÍ A POHLAVNÍ:

SVĚTNIČKOVÁ M. MUDr. (jen kožní), Praha I., Staroměstské n. 16. U Celetné ul. Ord. 2—6 odpol., dop. dle úmluvy. Tel. 214-06. 9851

PRO NEMOCI KOŽNÍ, POHLAVNÍ A KOSMETIKU:

BARTŮŇKOVÁ -Gabrielová Žofie MUDr., Praha II., Vodičkova 36, I. p., palác Lucerna. Ord. 10—12, 15—18 h., mimo sob. odp., ned. a svát. Tel. 283-82. 10430

ČERNÁ M. MUDr., Vinohrady, Schwerinova 44. Ordinuje 10—2, 3—5. Úterý až půl 20. Tel. 536-31. 8961

ČIHÁKOVÁ M. MUDr. Praha II, Jungmannova 5. Ord denně 9—12, odp., pond., stř., pát. 15—17. Telefon 252-27.

DOHNALOVÁ Josefa, MUDr, Praha I., Tř. Viktoria 37 „Platýz“. Ord. 9—11, 3—5. Tel. 251-21.

KOČOVÁ D. MUDr., nyní Praha II., Jungmannova 19. (Vedle Měšť. besedy.) Ord. 9—12, 3—5. Tel. 396-03. 7646

MOROZOV Alexej, MUDr., Praha II., Nekázanka 19 (roh Jindřišské ul.). Ord. 10-15 hod., v úterý a pátek též 17-19 h. Telefon 200-97. 11060

WENIGOVÁ -Strobachová MUDr. (jen kožní a kosmet.) 10—4, Praha XII., Schwerinova 115. 11123

PRO NEMOCI VNITŘNÍ:

KRIPPL Oldřich MUDr., Praha II., Jindřišská ul. 5, ordinuje 10—12, 14—16. Telefon 315-00. 296

PRO PLASTICKOU CHIRURGII:

SLUNEČKO R. MUDr., Praha II., Vodičkova 15 (Hlávkův palác). 3-4 (a podle úmluvy). Tel. 393-79.

PRO ZUBNÍ LÉKAŘSTVÍ

MĚŠŤANOVÁ -Netolická Marie, MUDr., Praha II., Panská 9. Ord. 9—12, 3—5. Tel. 253-76

PRO NEMOCI UŠNÍ, NOSNÍ A KRČNÍ

HELEBRANT Jar. MUDr., Karlín, Královská tř. 43 (za viad.), ord. 11-12, 14-17, sob. 11-13, T. 633-37.

11412

První pomoc při bolestech zubů!

Než-li zastihnete zubního lékaře, použijte Neokratinu, známého prostředku pro utišení bolesti.
Neokratin — stálé pojištění proti bolení hlavy a různým bolestem.

NEOKRATIN
z lékárny!

1 balení po 8 oplatkách K 11.90.
Nové balení malé po 4 oplatkách K 6·20.

1474

Ne-všed-ní!

Celovlněný! Efektní - a při tom decentní. Hřejivý - při tom lehoučký. Opravdu: takový kostym hned tak nepotkáte! Přijďte zkusit, jakou dělá skvělou postavu. Ano: využijte svých bodů co nejlépe -

VÝBĚREM U NÁS!

J. Nedbálek
dům elegance
PRAHA I, RYTÍŘSKÁ 22

M. SVOBODOVÁ:

Hotel MODRÁ HVĚZDA

VIII.

Dovídáme se, že mesaliance je hrobem lásky — a uvidíme po prvé strýce Tobiáše.

NAZÍTŘÍ byl krásný den. Slunce se zhlíželo v oknech a zvědavě si prohlíželo naše tři mládence, kteří hráli s citem a vervou svoji nejnovější skladbu. „V sedmém nebi" byla určena pro dnešní večer umělců. Právě přehrávali refrén skladby, když otevřenými dveřmi jídelny zazněl dívčí zpěv.

Zuzanka, která zaslechla známou melodii, prozpěvovala si jako ptáček. Stanula ve dveřích jídelny v krásných, vzdušných šatičkách s rozpuštěnými vlasy převázanými stuhou. Mládenci oněměli údivem, jejich užaslé tváře rozesmály Zuzanku.

„Dobré jitro," zvolala vesele „Co to hrajete hezkého?"

„Novou píseň pro dnešní večer umělců," vysvětloval ochotně Zdeněk. „Jmenuje se ‚Bláznivá noc'."

„Ta písnička?" divila se Zuzanka.

„Ne, ten večírek. Písnička se jmenuje v „Sedmém nebi"."

Zuzanka se podívala na titulní list not, usmála se šelmovsky: „Hezká! Ale tak se mi zdá, že jsem tu melodii někde slyšela." Zamyslila se. „Docela určitě — dokonce tady — a teď někdy jsem ji slyšela." Začala si broukat melodii, vždy znovu a znovu. Jak se rozhlížela po jídelně, zavadila pohledem o gramofon, zvolala radostně: „Už vím, to je ta stará melodie z gramofonu."

„Jen zčásti," bránil se Zdeněk. „Z hlavní části," neodpustil si poznámku František. „Ale to dnes dělá každý — —"

„Dnešní skladatel, když už nemůže být Puccini, je aspoň ‚Vypučini'," pokusil se o starý vtip Jirka, ale přítomní se tvářili docela vážně, což ho nesmírně zarmoutilo. Viděl, že mu starý vtip neodpustili. Odstoupil k oknu, aby naznačil přátelům svoji nespokojenost. Ovšem, že při tom nezahálel, zhlížel se v lesklé ploše okenního skla a obdivoval svůj zevnějšek, aniž zapomněl naslouchat Zdeňkovým úvahám: „To jsou tak zvané umělecké reminiscence — a to je dovoleno . . ."

„. . . a když je to dobré a je z toho chyták," vysvětloval František.

„Chyták? Co je to?" divila se Zuzanka.

„Nové slovo nahrazující ‚šlágr.' „Šlágr je tedy něco, co chytne," smála se Zuzanka. „Co chytne řekněme za srdce." „Já bych měla pro vás také šlágr." Zuzanka se vesele usmála na mládence: „Že neuhodnete, co by to mohlo být?" A s vážnou tváří, jasným hlasem prohlásila: „Budu se vdávat!" Spokojena dojmem, který způsobila, řekla zvolna, vychutnávajíc každé slovo. „A hádejte, koho si vezmu?"

Mládenci měřili podezřívavě jeden druhého. Je to přece jistě jeden z nich.

Zuzanka ukázala prstem vzhůru: „Našeho hosta."

Mládenci se na sebe zklamaně podívali, potom jediným pohledem vzájemného porozumění pohřbili všechny naděje. Všichni sebou trhli, když se ozvalo zazvonění. Zuzanka zvolala vzrušeně: „To je jistě Vladimír, pan Rychta."

Vyběhla ven. František, Zdeněk a Jirka ji následovali. Zuzanka doběhla k zvonkům, umístěným po starodávnu na černé tabuli. Byl to zvonek Vladimírova pokoje. Zdeněk běžel nahoru, Zuzanka vzrušeně běžela zpět do jídelny, jen František s Jirkou hleděli vzhůru se Zdeňkem v očekávání věcí příštích.

Ve velkém zrcadle spatřila Zuzanka rozrušenou tvář mladé dívky, která v místě, kde se jí tvořil na tváři rozkošný dolíček, měla nepěkný kaz, který rušil plochu zrcadla. Polekala se téměř, ale potom si stoupla na malou stoličku, aby lépe na sebe viděla. Usmála se na tvář dívky v zrcadle, nyní už nezdeformovanou — upravila si rozpustilé kadeře; potom v radostné náladě, vesele poskakujíc jako kůzle, proběhla halou a usadila se ve fortně za pultem. Tvářila se vážně, ale dařilo se jí to jen zpola, poněvadž v očích měla rarášky.

Zdeněk sestupoval důstojně se schodů a odevzdal jí telegram. Propukla v smích, když viděla, jak se tváří odměřeně. Pohlédl na ni — potom na kamarády a řekl stručně: „Ten telegram máme odeslat."

Pohlédla na telegram a bylo jí, jako by ji někdo náhle udeřil do hlavy. Před očima se jí udělala barevná kola. Čtla znovu a písmenka jí tančila před očima. Text zněl:

Rychta Rohan - Zámek Smrčná.
Ženit se nebudu. Vladimír.

Hleděla na telegram jako hypnotisována. Z očí jí vyhrkly slzy. Jirka přečetl polohlasně obsah telegramu. Zuzanka opřela hlavu o pult a tiše vzlykala.

Mládenci hleděli zmateně jeden na druhého. Zuzanka pláče. Pláče! To nebylo hezké. Zahořeli hněvem proti muži, který jí způsobil bolest. Nejdřív si zahrává se srdcem dívky — a pak oznámí, že se ženit nebude.

František pohladil Zuzanku po vlasech a řekl měkce: „Je lépe, že jste se to dozvěděla dříve, než později." Slova měla opačný účinek. Zuzanka zvedla divoce hlavu — v očích velký otazník. František doplnil: „. . . , že si vás nemůže vzít."

Zuzanka vybuchla plačky v uražené ženské ješitnosti: „Proč by si mne nemohl vzít? Proč?"

„Takový muž, jediný dědic — si přece nemůže vzít prosté děvče."

Hleděla nechápavě s jednoho na druhého, jako by chtěla vyčíst s jejich tváří, proč si ji Vladimír nemůže vzít. Jediný František se jí snažil vysvětlit situaci: „Rodina by mu to nikdy nedovolila . . ."

Zuzanka plakala stále bezútěšněji.

Františkovi se zřejmě role těšitele zalíbila a proto pokračoval: „To je hradba, milá Zuzanko, kterou nedobudete žádnou zbraní."

Zuzanka se vzchopila k odporu. Oči se jí zaleskly, rty se jí chvěly, když se ozvala: „Ani láskou? I kdybych se o to pokusila?"

František jen mlčky zavrtěl hlavou: „Nepokusíte se, Zuzanko, na to jste příliš hrdá."

Zuzanka sklopila hlavu, podala telegram Zdeňkovi:

„Odešlete jej."

Telegram došel na místo svého určení na rozdíl od mnohých jiných telegramů právě včas. Strýc Tobiáš přecházel sem a tam v nejútulnější komnatě na zámku Smrčná. Držel telegram v ruce a jako by to bylo těžké břímě nakláněl se dopředu. Točil nespokojeně bezvlasou hlavou, která svítila v záři svící — sledován nespokojenými pohledy ostatních členů starobylého rodu. Rodinná rada zasedala ve velkém kruhu kolem stolu, změť různých tváří a typů, jimž bylo jediné společné: Rozhořčení.

Šedivý stařec ctihodného vzezření, senior rodu Rychta-Rohanova zdvihl kostnatou ruku a promlouval k ostatním:

„Zapřisahám vás, abyste nemeškali a poslali někoho ihned do Prahy! Všecko se musí urovnat.

Nahluchlá teta Cecilie, suchá stařena s parukou mladistvých kadeří napřímila se ve svém vozíku a zaskřehotala: „Musí dojít!"

Stařec se zadíval na tetu Cecilii pohledem starého orla. Ten pohled ji umlčel. Potom máví rukou, zachytil stejným pohledem postavu strýce Tobiáše, vyčkal, až se k němu přiblížil a vyřkl rozhodným hlasem rozkaz: „Tobiáši, pojedeš do Prahy."

Tobiáš zvedl oči ke stropu: „A proč právě já? Proč právě mne chcete poslat do Prahy?" Zaprosil: „Neposílejte mne do Prahy."

A již se snažil nenápadně vyklouznout ze dveří. Ale starcův příkrý hlas ho přikoval k zemi: „Pojedeš, Tobiáši, a to hned!"

Teta Cecilie zaskřehotala: „Pojedeš!"

Komnatou, jako ozvěny zazněly hlasy ostatních: „Pojedeš!"

„Nejdříve promluvíš s Miladou a zjistíš, co se stalo. Potom teprve s Vladimírem," nařizoval stařec.

Tobiáš se bouřil: „Bude-li s ním řeč! Víš přece, jak je tvrdohlavý — po nebožtíkovi tátovi."

„Právě proto ho musíme usměrňovat, hochu; po smrti jeho rodičů jsme jediní . . ."

„Však vím; musíme ho naučit pracovat — střídmě žít — a bez humoru . . ." Tobiáš točil nespokojeně hlavou.

„Jeho otec měl humoru až příliš," skřehotal stařec.

„A přece to někam dotáhl."

„Protože byl i při svém humoru pilný," odsekl stařec.

„A myslíte, že ho Landa — vlastně Milada, nebo spíše ženitba naučí pilnosti?"

„Jistě!" s výrazem vítěze domluvil stařec.

I zamilovaná Zuzanka probojovala svůj první boj na pohled vítězně. Ale srdce jí krvácelo. Nedůvěřovala příliš ufňukaným hrdinkám zamilovaných, sentimentálních románů, ba, k její cti možno říci, že jimi pohrdala. Teď se octla v podobné situaci, ale vzdorovala statečně slzám.

Řekla tiše: „Láska . . . u takových členů bohatého rodu neznamená nic! Ani slzu pro něco neuroním. Vyřiďte si to s ním sami, nechci ho ani vidět . . ."

Nedomluvila. Do jejích slov zaznívalo hvízdání Vladimírovo, který sestupoval se schodů. Patrně neporozuměl smyslu slov, protože byl ve skvělé náladě. Pozdravil mládence, kteří mu chladně poděkovali a zamířil přímo k Zuzance, ta však hledala úkryt ve fortně. Když k ní Vladimír přistoupil, odvrátila hlavu. Vladimír se domníval, že je tak plachá po včerejším večeru.

„Musím s vámi mluvit o samotě," řekl polohlasně.

Zuzanka polkla dojetím, ale včas se vzpamatovala a řekla rozhodně: „Moji přátelé mohou slyšet všecko Přejete si, prosím."

Ovládl se, neboť pokládal Zuzančino počínání za dívčí svéhlavost a řekl tiše: „Chci s vámi mluvit mezi čtyřma očima. To, co vám chci říci, můžete slyšet jenom vy."

Ale Zuzanka přešla do útoku, pokoru vystřídala bojovností. Dívala se na Vladimíra skoro nenávistně. Ve vzduchu visela bouře. Vladimír se rty pevně semknutými změřil tři mládence, kteří tu stáli jako mušketýři na stráži. Měl nepříjemný pocit, že je jeho povinností, aby se se všemi třemi pustil do křížku. Ale křehký půvab Zuzančin ho přinutil, aby se vzdal boje, jehož vítězstvím byl jist. Vrozené rytířství vůči ženám mu nedovolilo, aby bojoval v přítomnosti Zuzanky. Ovládl se. Když se zahleděl do bledé Zuzančiny tvářičky, řekl klidně: „Najdu si tedy jiný způsob, jak vám to říci." Otočil se na podpatku a vyběhl po schodech vzhůru do svého pokoje.

Zuzanka se dala do pláče, protože musela něco dělat, když se nesměla za ním rozběhnout. Pokušení přemoci toto nezkrotné přání, stálo ji mnoho slz.

Mládenci ji těšili, jak nejlépe dovedli, ale slova jsou chabým lékem pro zlomené srdce. Hleděla před sebe nepřítomným pohledem a přála si, aby mohla zmizet někam daleko od lidí, třeba hluboko pod zem, jedině se svou bolestí. Vystřídala všechny pocity zoufalství, kterým podléhají lidé zamilovaní, včetně těch, kteří se domnívají, že jsou zamilovaní, protože se rádi trápí a trpět pro lásku je bolestné a nesmírně krásné. Kdyby jí řekl někdo před týdnem: Zuzanko, ty se zamiluješ a budeš nešťastná — vysmála by se mu. Dovedla se od srdce smát lidské hlouposti. Dnes se zařadila mezi ostatní smrtelníky, kteří se radují i trápí pro lásku. Nechala se konejšit, hladit, utěšovat jako nemluvně v kolébce. A hluboko v srdci se ozývala radost z nepoznané krásy utrpení. Trpěla pro lásku.

František s ní zatřepal jako dychtivý chlapec se střádankou: „Zuzanko, nu tak, Zuzanko, vždyť vy nás neposloucháte. Víte co, pojďte s námi na ples umělců; zapomeňte na svůj smutek! Vždyť je dnes masopustní úterý."

Zdeněk s Jirkou ji uchopili za ruce a žadonili: „Pojďte s námi. Zapomeňte na toho zrádce."

Ano, zapomene na toho zrádce! Zuzanka pohodila hlavou a odhodila smutek jako nepotřebnou věc. Aspoň se tak domnívala. Polkla slzy a ozbrojila se úsměvem: „Půjdu s vámi — chci se bavit! Chci na něho zapomenout!"

Strýc Tobiáš přijel do Prahy v pramizerné náladě. Volil nejdelší cestu, jeho vůz se pohyboval kupředu hlemýždím tempem, dal se předjeti i těmi nejstaršími vozidly, ale do Prahy přece jen dojel. Když oznámil Miladě, že béře na sebe odpovědnost za Vladimírovo jednání, že si to s ním vyřídí, že dá celou záležitost do pořádku, zvolala Milada rozčileně: „Nepřeji si, abyste za Vladimírem chodil."

„Promluvím s vaším otcem, ten bude patrně jiného názoru," domlouval se s Miladou.

Milada zlostně dupla, až se křišťálový lustr u stropu níže položeného pokoje rozehrál jako vánoční zvonění. „Otec nebude jiného názoru! A i kdyby byl, nic neřekne, protože tu není."

„A kde je?" zeptal se Tobiáš nedůvěřivě.

„Má správní radu, která se protáhne dlouho přes půlnoc. — A vůbec: Chci jít někam ven — chci se bavit, smát, zapomenout na toho tvrdohlavce."

Za hodinu už seděl Tobiáš s Miladou v lóži tanečního sálu, zdobeného bláznivou dekorací, znázorňující „Sedmé nebe". Na večeru umělců se sešla veselá společnost. *Příště pokr.*

Foto Lucernafilm.

Pohlédla na telegram a bylo jí jakoby jí někdo náhle udeřil do hlavy. Text zněl. „Ženit se nebudu – Vladimír".

Teta Adéla

VZPOMÍNKA

Vždycky jsem měla pocit, že ten malý sloupek se jmény zemřelých se sem nehodí; jakoby nepatřil do řady vzorně upravených, pečlivě uspořádaných pomníčků počestných rodin. Krčí se na samém konci, je nenápadný svou šedou barvou a lidé kolem něj nevšímavě přecházejí. Nikoho už nezajímají jména zlatem psaná na černé deštičce mramoru zasazené v šedém sloupku.

Takový byl celý život nebohé tety Adély. Vyšinutý z řady, pokřivený, s věčnou úpornou snahou být nenápadný. Nikdy se jí to nepodařilo — až teprve teď.

Teta Adéla byla obětí kruté konvenční morálky své doby. Pamatuji se dobře na tajemné šuškání, které vždycky provázelo její vstup do společnosti, kam chodila jen když už nebylo vyhnutí. Nedovedla jsem tehdy pochopit co znamenají všechny ty narážky, kosé pohledy a nepěkná slova, která se odrážela od jejího vysokého, inteligentního čela. Nikdo nikdy neviděl, že by byla nějak reagovala na všechnu špínu, kterou po ní házeli. Ale až mnohem, mnohem později jsem pochopila, jak musila trpět tím vším.

Celá řada lidí se dala oklamat tím jejím vzezřením „zchudlé šlechtičny" — jak jí říkala moje matka — tím neprůhledným pohledem podivuhodných temně šedých očí, jejím nepřístupným chováním a upjatou důstojností. Dnes chápu, jak ten její postoj musil dráždit a vztekat všechny ty dobré občany, žijící v závětří svých počestných domovů; přímo sršely nenávistí k její odvaze, s jakou se vystavila tomu nepřátelství. Jaká nestoudnost, chovat se při vší své hanbě jakoby jí patřil svět a jakoby nikdo z těch lidí malého města nebyl hoden podat jí ruku.

Nikdo ovšem nechápal, že to byl jen postoj k oklamání lidí, že pod tou nepřístupností bilo měkké srdce, něžné a laskavé, které štědře vyplýtvalo a plnýma rukama rozdalo své poklady jednomu jedinému člověku, který jí za to nemohl dát ani klid skutečného domova.

Pamatuji se přesně a živě na jeden den, který mě dal trochu poznat to tajemství, které se vznášelo kolem Adély jako lehké, temné závoje, které ji zakrývají ostatnímu světu. — Ovšem tehdy jsem všechno chápala v zorném úhlu svých desíti let.

Teta Adéla byla sestřenicí mojí matky a myslím, že matka jí byla mimo to jedinou skutečnou přítelkyní. Jezdívala k nám dosti často — vždy když nejpalčivěji pociťovala svoji osamocenost ve světě.

Vystoupila z kočáru vysoká, štíhlá, ve věčných šedých šatech s tím pracným účesem nahoru vyčesaným, který ještě zdůrazňoval vzezření „zchudlé šlechtičny".

Její obličej byl uzavřenější, než jindy, úzké rty semknuté a šedé oči se dívaly odněkud z jiného světa. Neodvážila jsem se k ní přiběhnout, když jsem ji viděla takovou, přestože jindy jsem se k ní hlučně vrhla, neboť jsem ji zbožňovala, její zajímavé nedětské vyprávění různých životních příběhů mě dělalo tak dospěle důležitou!

Myslím, že na mě matka i Adéla zapomněly, protože mě nechaly tiše sedět v koutku pokoje; já jsem se chvěla zvláštním rozčilením — tak nějak jsem cítila, že teď pochopím tajemství života.

„No tak, Adélko, máš něco na srdci, viď?"

Její obličej se rázem vrátil z jiného světa, pokřivil se bolestí a tenké rty se zlomily v zoufalou grimasu. Bylo to dětsky bezmocné — nikdy jsem nikoho dospělého neviděla tak zoufale plakat.

„Představ si, Liduško, že se Františkův šéf dozvěděl, že žijeme spolu ‚jen tak' — tady bylo odmlčení, jakoby nemohla dál — dozvěděl se, že František byl dávno ženat, že se rozešel se svou paní, a ptal se, jak si vlastně představuje svůj další život tady. Bylo to dlouhé morální kázání: je starý člověk, který má úctu k dobrému, platnému řádu světa a nestrpí kolem sebe lidi, kteří jej poruší z jakékoliv příčiny. Neuznává a nestrpí pouhý citový vztah k někomu a nemůže uznat důvody ať byly jakékoliv, proč se rozešel se svou první paní. František se pokusil namítat, že ona to chtěla, že se neměli rádi, že oba milovali někoho jiného a tak že se dobrovolně raději rozešli. Ale to bylo ještě horší. Řekl, že to jsou nějaká nová nebezpečná tvrzení o kterých nechce ani slyšet, takovou svobodu že on nikdy neuzná. „Znáte přece zákony a víte, že dokud žije vaše paní, se nemůžete znovu oženit; nebuďte hloupý, a nevyřazujte se takovým životem ze slušné společnosti!"

Vidíš, jsme zase tam, odkud jsme vyšli — věčně, věčně stejné — dnes jako před deseti lety, kdy jsem šla prostě k němu, protože jsme se nechtěli zbaběle skrývat před světem. Milovala jsem ho — co mi na tom záleželo, že si mě nemůže vzít!

Ach jak jsem nesla ten první náraz z venčí se vztekem a bolestí! Teď už jsem se naučila plakat, ale tenkrát jsme ještě prchali dál a doufali, že tomu všemu utečeme. Byla to ovšem hloupost, mohli jsme právě tak dobře zůstat. Snad by si lidé byli na nás spíše zvykli a snad bychom časem našli i trochu pokojného života. Takto začínáme stále znovu a Liduško, já myslím, že jsme už ztracení lidé, už nevěřím tomu, že my máme pravdu a nemohu věřit ani v lidskou dobrotu srdce Proč jen nám to svět nemůže prominout, že se máme rádi přes to, že nemůžeme žít tak, jak předpisuje řád světa. Jsme uštvaní k smrti . . ."

•

A dál, co bylo dál? Sedím u mramorové deštičky zasazené v šedém sloupku a utíkám zpátky přes 30 let.

Milá teto Adélo, ti lidé přes všechnu krutost přece jen měli pravdu. Nedá se plout proti proudu, aniž se tím člověk k smrti nevyčerpal. Nestačí pouhá odvaha a lidé nikdy neodpustí těm, kdož se chtějí vyšinout z jejich řad.

Škoda, že jsi nežila o 30 let později. Byla bys přece jen doplula na svoji pevnou zemi.

M. R.

DUHA poradna

Domácí přebarvování textilií rozšířilo se tak, že jsme po dohodě s firmou DUHA, zařídili pro své čtenářky zvláštní DUHA-poradnu. Dotazy o odbarvování textilií, o přebarvování látek, šatů, punčoch, vlny, záclon, též o čištění skvrn, zodpovíme Vám písemně. Budeme však v tomto odstavci uveřejňovati odpovědi DUHA-poradny, které mohou zajímati všechny naše čtenářky. Zde je první:

Zn. „Barvím látku vlněnou". Ohřejte roztok barvy téměř do varu. Neobávejte se, že by se látka srazila. Po vybarvení nesmí být vlna náhle zchlazena. Zplstnatěla by. Vybarvenou vlněnou látku důkladně vymáchejte a přebytečnou barvu vymačkejte. Neždímat! Více Vám poví Váš drogista.

Zn. „Nr. Pa.". Přadenka, klubíčka a zbytky vlny ještě zužitkujete, odbarvíte-li je v odbarvovači DUHA-SLUNCE a přebarvíte na některý z třicetišesti odstínů barev DUHA. Klubka vlny musíte však přemotat zpět v přadena a lehce provázat. Váš drogista Vám též dobře poradí.

POŠETILÝ NÁPAD

POVÍDKA

„Vypravujte mi o nemocných dětech, jak je léčíte, vypravujte mi o dětském sanatoriu! Chtěla bych být také lékařkou, takový život, jaký vedou mé sestry by mne neuspokojoval." Malá Ivanka obrátila k doktorovi Jirákovi své hluboké dosud dětské oči a malounko vzdychla.

Říkala to velmi vážně, příliš vážně na svých šestnáct let. Doktor si maně vzpomněl, že před šesti lety měla záškrt, že ho zavolali. Jak usedavě plakala při injekci.

„Je to jiné, než si to představujete," řekl roztržitě. Co jí měl vypravovat o módním dětském sanatoriu, pro zhýčkané, přecitlivělé bohaté děti. Vzpomněl si, že kdysi dávno snil, že bude léčit zdarma chudé děti. Hm . . . Nyní měl chvála Bohu jiné starosti. Jak je mládí sentimentální!

Zjistil, že se se zalíbením dívá na její vlasy, velmi hebké a velmi mladé. Takový život, jaký vedou její sestry by ji neuspokojoval? Myslil si dále. Co by chtěla, maličká? Alena, nejstarší z Herauldových děvčat se výhodně provdala. Má auto, šperky, krásné šaty . . . Jana, mladší, je krásná, má tolik úspěchů, jistě ji provdají neméně dobře.

Ivanka měla teď vzhled školačky i mladé dámy ve večerních šatech z bílého mouselinu. Ano, školačky, pro ty moudré řeči, které odříkávala, jako děvčátko vyvolané u tabule. A přece to byla již mladá dívka, jemná, krásná a svůdná, s tím hrdým čelem, s těma zasněnýma očima.

Vedle v sále ještě tančili, ač již bylo k ránu a únava ležela na líčidlech. Přistihl se, že srovnává Ivanku s paní Jeriovou, která byla již přes rok jeho milenkou. Nebylo možno nalézti jediné srovnání. On sám, kdysi před dvaceti lety byl takový jako malá Ivanka, opravdový, plný ideálů, plný nejlepších přesvědčení a snů.

Byl podivně dojat.

„Víte, doktore, někdy si myslím, že nevydržím doma a uteču. Říkám vám to proto, že jste byl vždy na mne hodný." Dodala, jako by se zastyděla. „Maminka nemyslí na nic jiného, než, aby co nejrychleji provdala Janu.

O mne tu nikdo nestojí. Na mne nemyslí nikdo!"

„Nezbývá mi nic jiného, než abych se učila, abych četla, abych hrála celé dny na klavír. Tak jedině mohu zapomenout, že jsem tak sama. Děvčata z naší třídy chodí na schůzky s oktavány. Připadají mi hloupí, všichni ti zelení kluci. Mám si nechat mačkat ruce v biografu?"

Doktor přijal se zadostiučiněním tuto poznámku. Byl to hezký mladý andílek, v té chvíli by jistě žárlil, kdyby se mu ve své zpovědi přiznala k nějaké studentské lásce.

„Doktore, pojďme si sednout do hudebního salonku, je tu tolik kouře!" Teď k ránu tvořili hosté malé důvěrné kroužky a někteří se již chystali k odchodu.

Jana Herauldova se strojeně smála. Vedle malé Ivanky vypadala tolik starší, že doktor chápal starost paní domu, aby ji co nejdříve provdala. V tom to domě se žilo vždy nákladněji, než to unesla kapsa starého pána. Věděl, že finanční potíže a dluhy rostly každým rokem. A co bude až starý pán odejde z ministerstva do pense? Řekl si s lehkou ironií: Ivanka má pravdu, bude žít jiným životem, než její sestry, na ni se již nedostane. Zdání bohatství pomine, jen co se jim podaří provdat Janu.

Ivanka si zatím sedla ke klavíru. Bylo to od ní pošetilé, že právě teď chtěla, aby naslouchal její hře. Potlačil zívnutí. Ivanka hrála.

Jaká naivnost hrát ve tři ráno Chopina!

A tu se stalo, že plavá hlava Ivanky klesla na klávesy pod tíží slz. Uchopila ruku doktora, který ji chtěl pozvednout, a pokryla ji polibky.

V té chvíli se doktor zastyděl. Pak zvedl násilím Ivanku s otáčecí židličky a usadil ji do křesla.

Zavřela oči, zaclonila je vlhkými paraplíčky řas. Její dolní ret se dojemně chvěl. Plakala jako malá holčička. Neztratila dosud svůj dětský pláč.

„Doktore, kudy chodím, tudy na vás myslím. Ve škole . . . všude . . . Snad se mi vysmějete, ale musila jsem vám to říci!"

Byl velmi rozpačitý, nevěděl, co by jí na to řekl. Utíral jí slzy, které se jí kutálely po tvářičkách.

Vzala mu jeho veliký plátěný kapesník a dětsky si do něj utřela nosík.

Vtom se otevřely dveře a Jana volala: „Chcete černou kávu, doktore!?"

Ano, chtěl černou kávu. Ivanka se zatím uklidnila. Doktor cítil, že jí nemůže říci to, co říkal jiným ženám v podobných chvílích. A slova, která by mu bylo našeptalo mládí a čisté srdce, ta již dávno zapomněl . . . Ivanka však na štěstí odešla beze slova.

•

Auto osvětlovalo stromy v aleji. Vynořily se z mlhy, zaplanuly v záři reflektorů jako rudé pochodně podzimu a zase zapadly do tmy.

Paní Jeriová položila důvěrně ruku na jeho rameno. Připadala mu teď obtížná s důvěrností, která byla tak opotřebovaná a minulá. Myslil na Ivanku, na mladé čisté děvčátko v bílých šatech z mouselinu. Před maturitou chodil s dívenkou, která se Ivance podobala.

Žil tak pochybeně. Což se bude vždycky jen přihřívat u cizích krbů? Omrzely ho všechny ty krásné, úlisné, prodejné . . .

Žít někde stranou s mladou, krásnou ženou, mít děti, klidný domov, žít čistě a d-bře.

Projížděli městem, které se již pomalu probouzelo. Podíval se na Martu Jeriovou. Její pěstěná ruka spočívala dosud na jeho rameni.

Pak si náhle vzpomněl na dluhy rodiny Heraultovy, na ten křečovitý spěch s jakým chtějí provdat Janu. A pak se zasmál . . .

„Proč se smějete?" zeptala se Marta dotčeně.

„Promiňte, drahoušku, vzpomněl jsem si na něco velmi směšného."

A v duchu si říkal: Blázne, blázne, Ivanka bude bez haléře. Uvázat si na krk ženu bez věna!

Auto se zastavilo před vilou Jeriových.

„Na shledanou, jako obyčejně," řekla Marta.

Políbil jí dlouze ruku. Byla skvělá tato Marta Jeriová, nikdy ještě neměl tak efektní milenku!

A osud malé Ivanky byl zachráněn.

L. Malá.

HOVĚZÍ MASO V NEDĚLI

Hovězí řízky paprikové. Hovězí plátky naklepeme, osolíme a po obou stranách na rozpáleném omastku opečeme. Na kastrol dáme tuk, usmažíme do růžova cibuli, přidáme kmín, papriku. Když je to zasmažené zalijeme vodou a octem, povaříme. Vložíme tam osmažené řízky a dusíme do měkka. Šťávu přecedíme. Podáváme s bramborovou kaší.

Hovězí po italsku. Hovězí špalíček nasolíme, poprášíme paprikou a když je špek, propícháme. Necháme hodinu ležet. Na omastku zapěníme cibuli a nakrájený párek. Maso na to vložíme, přidáme nakrájená rajčata. Nejdříve dusíme a pak v troubě pečeme. Maso nakrájíme a šťávu přecedíme.

Hovězí na šťávě. Upražíme zeleninu na kolečka nakrájenou, několik pepřů, 4 hřebíčky, trochu nového koření a citronové šťávy, bobkový list a tymián. Maso naklepeme, osolíme, dusíme na zelenině do měkka. Pak je nakrájíme, vysmahlou šťávu zaprášíme moukou. Jak mouka zčervená, zalijeme bílým vínem, povařenou přecedíme na rozkrájené maso.

Hovězí jako zvěřina. Zadní hovězí naklepeme, osolíme, posypeme roztlučeným jalovcem s tymiánem. Dáme do kamenné nádoby, obložíme nakrájenou cibulí, zatížíme. Necháme několik dní ve studenu a denně obracíme. Na omastku usmažíme na kolečka krájenou zeleninu a pórek, několik pepřů, kousek zázvoru, nové koření, tymián a trochu citronové kůry. Dusíme na ní maso, podléváme až je měkké. Pak je rozkrájíme do omáčky, dáme trochu jíšky, páleného cukru a octa. Povařenou přecedíme na maso a ještě je v ní dusíme.

Z NAŠEHO JÍDELNÍČKU

Zátkovy makarony s rajskou omáčkou. Makarony uvaříme do měkka a scedíme. V hrnéčku rozpustíme kousek omastku, přidáme mouku, zamícháme, zalijeme troškou mléka, mícháme na ohni v hustou kaši. Osolíme, opepříme, smícháme s makarony a strouhaným tvrdým sýrem. Upečeme ve vymazaném kastrole do červena. Podáváme s rajskou omáčkou.

Kynutý závin bramborový. Uvaříme o trochu víc než ¼ kg brambor, oloupeme, rozstrouháme, přidáme 2 lžíce rozpuštěného omastku, sůl, ¼ kg mouky, 1 vejce, 3 dkg zkynutých kvasnic. Necháme kynout hodinu. Oloupáme jablka, nakrouháme. Těsto rozválíme na stéblo silně, potřeme omastkem, posypeme strouhanou houskou, jablky, cukrem se skořicí, tlučenou sušenou pomerančovou kůrou. Zavineme, dáme na pomaštěný plech na ½ hod. kynout. Pak ¼ hod. pečeme.

Nákyp z ovesných vloček. Do čtvrt litru mléka, slabě osoleného, dáme kousek omastku a zavaříme tolik vloček, aby za 10 minut byla hustá kaše. Utřeme 4 kolečka sacharinu, 2 žloutky, po kousku studenou kaši. Tře se to asi 10 minut. Přidá se pomerančová kůra, sníh ze 3 bílků a lžíce krupice. Pečeme ve vymazané formě půl hodiny.

Uherské roštěnky. Nastrouháme cibulku, smícháme s usekanými kapary, utřenou sardelí a vařeným žloutkem. Uděláme kašičku s troškou citronové šťávy a papriky. Naklepané roštěnky osolíme a nožem místo špekem protýkáme připravenou kašičkou. Dusíme pak na cibuli.

●

Houbové omelety. 2 lžíce sušených hub namočíme v mléce a pak dusíme na omastku s kmínem. Zaděláme ¼ kg ječné mouky, trochu soli, žloutek, tolik mléka, aby bylo řídké těsto. Přidáme prochladlé houby, ze 2 bílků sníh. Na pomaštěnou pánev lijeme těsto, upečeme každou omeletu po obou stranách a pak sbalíme. Podáváme horké.

Slezské knedlíky. Z ječné mouky, špetky soli a studené vody zaděláme měkké těsto a vyválíme na vále na prst vysoko. Posypeme škvarky, zavineme. Rozkrájíme na kusy tři prsty dlouhé, balíme z toho knedlíky. Vaříme ve slané vodě a mastíme usmaženou cibulkou.

Trhanec. 15 dkg ječné mouky, 2 dkg cukru, 2 žloutky, trochu soli, prášku do pečiva na špičku nože, ¼ l mléka se zadělá v řídké těsto. Zamíchá se lehce sníh ze 3–4 bílků. Mohou se vmíchat také hrozinky. Těsto se vlije na rozpálený omastek, upeče po obou stranách, roztrhá vidličkami a sype cukrem.

Kaše jáhlová. Spařené, dobře pak vyprané jáhly vaříme ve zředěném mléce s kouskem tuku a cukru asi ³/₄ hod. Podáváme buď horkou sypanou perníkem, cukrem a skořicí, nebo napěchujeme do koflíků studenou vodou vypláchnutých. Vychladlou vyklopíme na talířky, pocukrovanou podáváme s ovocnou šťávou nebo kompotem.

VAŘÍME CELÝ TÝDEN:

Jakamarus před jídlem, stále zdravý žaludek

P	Oběd: Polévka z ovesných vloček se zeleninou. Bramborové nudle s dušenými kedlubnami. Večeře: Čočková kaše s okurkou.
Ú	Oběd: Čočková polévka s chlebem. Lívance. Večeře: Zátkovy makarony s rajskou omáčkou.
S	Oběd: Polévka z rajčat. Kynutý závin bramborový. Večeře: Guláš z vuřtů s chlebem.
Č	Oběd: Polévka z kostí s krupicí. Houskový knedlík s koprovou omáčkou. Večeře: Nákyp z ovesných vloček.
P	Oběd: Hrachová polévka. Buchty. Večeře: Nastavovaná kaše.
S	Oběd: Bramborová polévka. Jahelník. Večeře: Karásky se salámem.
N	Oběd: Květáková polévka. Uherské roštěnky s noky. Večeře: Kapustové karbanátky se salátem z červeného zelí.

Zátkovy těstoviny do každé domácnosti. 10398

NEVESELÉ VYHLÍDKY.

„Tati, když se neožením, tak budu starý mládenec, jako strýc Emil?“

„Ano!“

„A když se ožením, tak budu jako ty?“

„Ovšem.“

„No, to jsem tedy v pěkné kaši!“

POSVÍCENÍ NA VSI.

V jedné venkovské škole měly děti napsat za domácí úlohu dojmy z posvícení. Jeníkova úloha vypadala takhle: „Protože už týden pršelo a všechny cesty do naší vesnice byly zatopeny blátem, nepřišel k nám na posvícení nikdo a mohli jsme všechno sníst sami. Bylo to nejkrásnější posvícení, na jaké si pamatuji . .“

U OBĚDA.

Učitel hodlá promluvit k dětem o modlitbě před jídlem. Zeptá se Karličky:

„Co říká tatínek, když všichni zasednete k obědu?“

„Náš tatínek říká: už zase ta zapražená polévka?“

ZDVOŘILÁ RODINA.

Věrka povídá svému mladšímu bratříčkovi:

„Počkej, Jiříku, chvilečku, já jdu jen popřát tatínkovi dobrého jitra.“

„Pozdě, Věruško, já už jsem mu přál a dal mi všechny drobné, které měl u sebe.“

PODIVNÉ ČTENÍ.

„Copak to čteš, Zdeňku?“

„Nevím, strýčku.“

„Ale vždyť to čteš nahlas.“.

„Ale já to neposlouchám.“

VHODNÝ ČAS.

„Kdy je nejvhodnější doba k česání ovoce, Kalousku?“

„Sím, když se hlídač právě nedívá.“

Z PŘÍRODOPISU.

„Čím požírá moucha potravu?“

„Prosím, sosáčkem.“

„A jaký je ten sosáček?“

„Asi takový, jako má slon, jenomže trochu menší.“

Melantrich Kreslil Čičovský (2)

CHYTRÉMU NAPOVĚZ.

„Správně! Husy nám poskytují maso. Ale ještě něco nám dávají!? No, copak máme doma v postelích?“

„Sím, blechy!“

PEKLO I NEBE V JEJICH OČÍCH…

Melantrich, Praha Foto archiv

Fotograf nestačí a anděl strážce má plné ruce práce, aby taková hra na babu po a přes zábradlí skončila jen nějakou tou odřeninou.

Viděli jste někdy děti „při práci?“ Možná, že jste měli štěstí a zachytili je právě v takovém řídkém a vzácném okamžiku, kdy jste se nevydávali v nebezpečí naprostého rozšilhání očí, jimiž jste se marně snažili sledovat všechny jejich pohyby. Ale pravděpodobněji jste to štěstí neměli a po chvilce přihlížení ke hře (jak známo, hra je prací dětí) jste měli před očima mžitky a v uších dojem Niagary.

Na takovou chvíli čekal váš fotografický aparát. Uvědomili jste si jasně jeho existenci a donutil jej „nastavit“ vaše smysly. Aparát poslušně vykonal, čeho byl schopen, ale ke své hrůze jste zjistili, že jsou to jen nepatrné čáry dětské životnosti, které se v okamžitém ztrnutí zachytily na citlivé emulsi vašeho filmu.

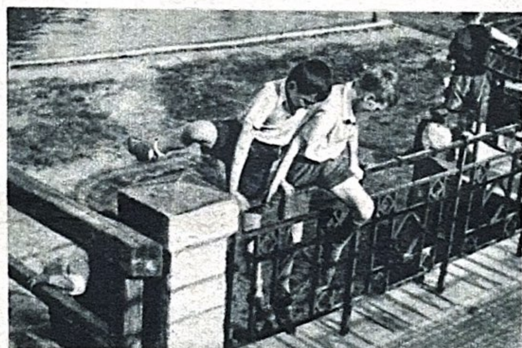
Kdepak děti! Přijďte po druhé raději s filmovacím přístrojem! Kypící život jejich vnitřního světa kypí tolik, že docela překypí i vně. Hrají si ‚na babu‘ a ztékají při tom hrdinně překážky, výzvou osudu jim v cestu nastavené, marně byste se ptal, kde začíná a kde končí jejich vervná schopnost — je bez začátku a bez konce, krouží neustále v kruhu, takovém nekonečném spirálovitém kruhu, který pramení sám ze sebe a nečeká na okolní vzněty. Nejkrásnější na tom všem je, že to sami nevědí. Běhají a skáčí, slézají strmé stěny a šplhají po holých skalách bez předběžné úvahy a rozumového ocenění. Jsou to čerti podle jedněch a andělé podle druhých a zdá se, že obě mínění mají pravdu. Nikdo jiný než čert nedocílil by býti zároveň na deseti místech, tu se vynořit a tem zmizet, halekat a řvát a vířit prach v oblaka, v nichž však zároveň můžeme zahlédnout mizet sněžnou peruť anděla, protože jen jeho křídla dovedou je přenést bez úrazu přes všechny ty rokle a propasti, které ať už skutečně nebo obrazně ztékají. Když se chvíli díváte na to hemžení, máte dojem pekelný. Když si však jednoho původce toho hemžení chytíte a prohlédnete zblízka — ale musíte ho držet pevně! — vidíte v jeho očích nebe.

Zkrátka, ať už peklo nebo nebe, znamená dětský svět něco dokonale individuálního a nezávislého, něco, co nezávisí ani na počtu let. Myšlenka je u nich činem, zatím co u nás dospělých z velké většiny je čin myšlenkou. Proto se marně namáháte zachytit si mrtvým objektivem tyto jejich „myšlenky“ a konservovat je tím způsobem na dobu pozdější. Fotografie sama o sobě neřekne vám o dětském životě nic, může se však státi vedoucím drátem vaší fantasie, která vám obraz dětí podle této předlohy sama nakreslí, jste-li dosud ne podle počtu let, ale podle svého vnitřního chápání ve věku k dětem a jejich světu přiléhajícím. Není to žádné umění a nelze se tomu učit. Být dítětem není otázkou času, je to problémem věčnosti. Mnohdy stačí, abyste si to jen jasně uvědomil a už jste v proudu vervné a bezprostřední dětské vitality, kterou ve vás opět probudily mrtvé obrázky.

Ale mnohdy také, bohužel, necítíte potřebu zavýsknout si bez příčiny jako malý kluk, ani když celé odpoledne přihlížíte šumotu a vření dětské hry. Bohužel!

Fotograf nestačí, neboť jeho aparát sice potřebuje jen setinu vteřiny k udělání snímku, ale asi pět vteřin k novému zaměření — a kdepak je za pět vteřin takový kluk!

Fotograf nestačí zachytit všechny fáze nebezpečného klukovského tělocviku, jakým se může stát i prostá hra „na babu“, hraje-li se přes zábradlí a nad poměrně značnou hloubkou přes kamennou podezdívku. Při takové honičce pracují strážní andělé „přes čas“.

NAD ŠKOLNÍ ÚLOHOU

Po volných, svobodných chvílích prázdnin musí se děti najednou soustředit ke školní práci i domácím úlohám. Školní úlohy doma se staly v posledních letech jaksi i povinností rodičů, kteří ve snaze, aby prospěch dítěte byl co nejlepší, pomáhají kde mohou. Tato pomoc rodičů není však k prospěchu dítěte.

Pomoc matky se omezí v prvním školním roce jen v dohledu na čisté ruce, čistý stůl, kde se úloha píše a snad na dobu práce. Pak úlohu prohlédne, pochválí nebo pohaní. Kreslit za dítě různé figurky, obrázky, které učitel uložil, aby fantasie dítěte se probouzela, pracovala je tuze málo výchovné s mnoha hledisek.

Hanička dostala ve druhé třídě za úkol nakreslit strážníka na křižovatce. V první třídě pomáhal vše kreslit tatínek. Ve druhé to odepřel, jsa příliš rozumný. Maminka ale chce, aby Hanička měla jedničku z kreslení jako v první třídě. Marně se pokouší za Haničku nakreslit krásně strážce ulice. Ne — není to jako od tatínka. Jede se tedy na druhý konec města k strýci kvintánovi. Není doma, hraje někde kopanou. Matka rozčilená, Hanka buď ubrečená nebo také netečná vrací se až večer bez úlohy. Zvoní se ještě u sousedů, kde mají také studenta. Ani ten není doma. Co teď? Táta láteří, že ospalé dítě má sedět nad úlohou, je z toho velká mrzutost, manželské výstupy, výčitky s obou stran. Rozzlobený otec na konec kreslí na čtvrtku strážníka, kterého Hanička druhý den podepisuje jako svou práci.

Kdyby jen ten strážník a ostatní dětské kresby. Ve vyšších třídách jsou to početní úlohy, nad nimiž sedí celá rodina, nad nimiž se nejméně namáhá Hanička. Jsou to pak rysy, ulohy slohové, které jsou po řadu let více prací rodičů než žačky, později studentky.

Zvykejte hned od první třídy dítě samostatně myslit i pracovat. Jen ať se na nikoho nespoléhá. Zeptejte se jen letmo, co má za úkol a dbejte, aby si jej brzy a hlavně za denního světla vypracovalo, v klidu a čistotě. Rozdělte s ním čas, aby ho zbylo dosti na proběhnutí. Dítě musí mít určitou dobu na procházku, osvěžení. Nesmí si vzít po obědě zábavnou knihu, ležet v ní dobu, pak běhat venku a večer ospalé teprve shánět úlohu. To je váš úkol, maminko! Naučte dítě, že první povinností je vypracovat čistě uložené práce, pak dát tašku do pořádku. Potom se věnovat tělesnému osvěžení a teprve na konec hře.

Zvyknete-li tomu dítě od první třídy, bude po celý život plnit nejdříve povinnosti a teprve pak se bavit.

Matka.

PÍSEŇ LÁSKY...

Když Adam motykou překopával půdu, přistoupil k němu jeden ze strážců Páně:

„Znáš mne ještě, Adame?“

„Znám tě dobře, o Gabrieli, co tu hledáš?“

„Nic nehledám. . . . stál jsem jen na prahu ráje, viděl jsem, jak se lopotíš . . . a tak jsem se tě chtěl zeptat, jak je ti?“

„V ráji to bylo krásné, Gabrieli! – Žil jsem tam bez starosti, neznal jsem vůbec, co je to práce a námaha, ani strach nebo nebezpečí. . . ale nevěděl jsem také o radosti života . . . v rovnováze stálé blaženosti zůstaly mi utajeny výše i hlubiny žití . . . Když po dlouhé úzkostné nejistotě a doufání vzejde mi v čerstvé zeleni nové sémě . . . když po dnech lopoty mi Eva mozoly ztvrdlou ruku stiskne, mé rány vymývá a léčivými bylinkami kryje . . . když večer mohu po jejím boku odpočívat . . . pak zapomínám na všechnu hroznou dřinu. Těžce nás Pán potrestal – jak se zdálo – ale jeho věčná dobrota ponechala nám lásku. Raději bych s Evou všechny hrůzy pekel postoupil, než abych se vrátil bez Evy do blaženství ráje . . . Slunce zapadá, odpusť mi, ale musím skončit práci dnešního dne . . . A také Eva na mne čeká . . .“

Domluvil, opřel si těžkou motyku na rámě a kráčel unaven, ale vzpřímen ke své chatě.

Gabriel se za ním díval v hlubokém zamyšlení. Pak si řekl:

„Jak jsou tihle lidé podivní . . . z ničeho dovedou si stvořit nové štěstí!“

Lui Xavier.

Tiše přechází léto, a kluci se ani nediví, že stromy už stojí holé, že vlaštovky se už odstěhovaly, že na loukách už rozkvetly bělostné tolije, že už je podzim. Na urousaných pastvištích vyskakují do mlhy modravé ohníčky, rozhoří se jasně u lesa, a nejlépe se rozdýmají na opuštěných strništích. Daleko do celého kraje táhne se pach čoudící bramborové nati. A chlapci se předstihují, čí oheň kouří nejvíc. A pak nastane závodění, kdo přeskočí vyšší oheň, mnohdy i za cenu upálených nohavic, a slavnostně se volí letošní král ohníčků. A ještě než slunce zapadne, vybírají se z rozžhaveného popela pečené brambory, ach, jak příjemně pálí do prokřehlých rukou, a jak chutnají! Městský tvor je připraven o všechnu tu poesii venkova, a přece touží vytvořit si aspoň prchavou imitaci. I na stráni Semināřské zahrady se najde zákoutí, které nahradí ten nejkouzelnější kraj. I zde se pálí ohníčky, ale bez bramborů, které se nanejvýš uzmou z maminčiny spíže, a bez bučícího dobytka, bez bludiček a bez víl. Zde se jen pálí suché listí a drn, ale i pražští kluci uskutečňují tu své romantické sny.

Foto Novák.

PÁNSKÉ KOŠILE, SPODKY A TEPLÉ VESTY

1853

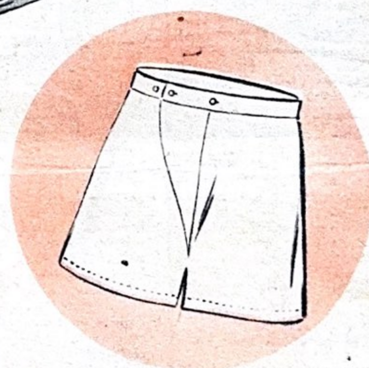
Č. 1857. Sportovní košile z flanelu nebo trikotinu. Spotřeba 3 m látky, 70 cm široké. Střih vel. 39, 40 a 41 je za K 6·—.
Č. 1858. Sportovní košile z kostkovaného flanelu, barchetu nebo lehčí vlněné látky. Košile má přišitý límec a nastepované kapsy. Spotřeba 3·5 m látky, 70 cm široké. Střih vel. 38, 39, 40, 41 a 42 je za K 6·—.
Č. 1859. Pánské spodky, které se vpředu přepínají. Spotřeba 1.25 m látky, 70 cm široké. Střih střední velikosti je za K 5·—.
Č. 1860. Sportovní vesta z duvetinu, která má rukávy ze serže, podkládaného vatelínem, do čtverců prostepované. Spotřeba 2.5 m duvetinu, 70—90 cm širokého a 1.25 m látky na rukávy. Střih střední velikosti je za K 7·—.

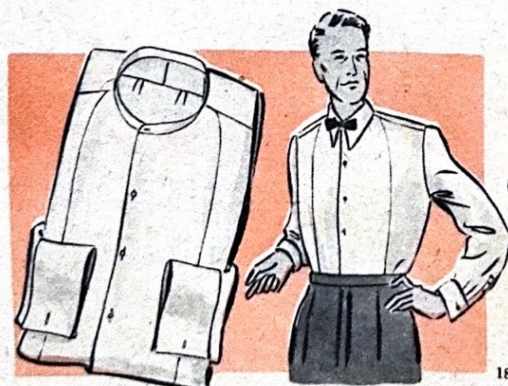

1858

1854

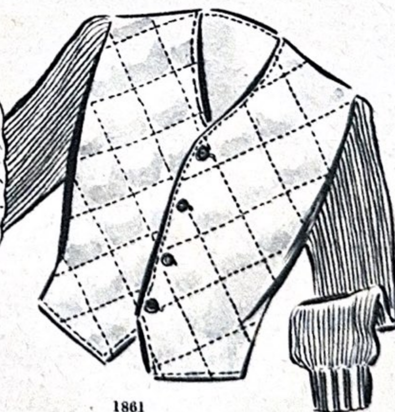

1857

1855

1859

1856

1860

1861

Kreslila Růžková

Na obrázcích v tomto sloupci jsou čtyři nejběžnější druhy pánských košil. První č. 1853 je s odepínacím límcem. Spotřeba 3.25 m látky, 70 cm široké.
Č. 1854. Košile s odepínacím límcem a odepínacími manžetami. Spotřeba 3.5 m látky, 70 cm široké.
Č. 1855. Jednod. košile s přišitým límcem. Spotř. 3 m látky, 70 cm šir.
Č. 1856. Smokingová košile se škrobenou náprsenkou. Spotřeba 3.25 m látky, 70 cm široké.
Střihy na objem krku č. 38, 39, 40, 41 a 42 jsou za K 6·—.
Střihy v ostatních velikostech obdržíte na objednávku.

Č. 1861. Prošívaná vesta s napletenými rukávy. Spotřeba 1.25 m látky, 90—100 cm široké. Střih s popisem práce na pletení je za K 8·—.

Střihy dodá Evin závod pro ženské ruční práce, Praha II, Jindřišská č. 5.